



# Informacja o sytuacji banków 2008/06

Opracowanie pod kierunkiem Andrzeja Kotowicza

Zespół autorski:

Piotr Domański

Tomasz Hoffman

Andrzej Kotowicz

Włodzimierz Maciaszczyk

Ewa Miętkiewska

Marcin Mikołajczyk

Filip Światała

Wydział Analiz Sektora Bankowego

Departament Nadzoru Sektora Bankowego

Pion Nadzoru Bankowego

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego

## Spis treści

Przedmowa .....	4
NAJWAŻNIEJSZE SPOSTRZEŻENIA.....	5
1. Uwarunkowania zewnętrzne .....	6
2. Główne kierunki rozwoju działalności sektora bankowego .....	11
Działalność kredytowa .....	11
Źródła finansowania działalności .....	14
3. Wynik finansowy i efektywność działania.....	16
4. Główne obszary ryzyka i adekwatność kapitałowa .....	20
Płynność .....	20
Ryzyko kredytowe.....	21
Adekwatność kapitałowa.....	23
ANEKS STATYSTYCZNY .....	25

## Przedmowa

Szanowni Państwo,

Mam przyjemność zaprezentować Państwu „Informację o sytuacji banków 2008/06” opisującą stan sektora bankowego po pierwszym półroczu 2008 r.

W bieżącym roku w pełni zaczęły obowiązywać przepisy wprowadzające wymagania Nowej Umowy Kapitałowej, w tym nie występujący wcześniej wymóg z tytułu ryzyka operacyjnego. Banki w ogromnej większości dobrze poradziły sobie z tym wyzwaniem, zarówno od strony zapewnienia odpowiedniego poziomu funduszy własnych, jak również wdrożenia algorytmów kalkulacji i raportowania wymogów. Niektóre banki przygotowują się do wdrożenia metod zawansowanych opartych na modelach statystycznych.

Porównując kondycję sektora bankowego w Polsce z sytuacją w innych krajach, łatwo zauważymy, że banki w Polsce nie zostały dotknięte skutkami kryzysu „subprime”. Ten fakt bardzo cieszy, ale nie zwalnia nas z obowiązku bardzo wnikliwego analizowania stanu portfeli kredytów na nieruchomości oraz pozostałych składników portfeli kredytowych. Dobry okres dla banków to czas na zwiększenie bezpieczeństwa, w szczególności podniesienie wartości funduszy własnych oraz poziomu płynności. Widzimy konieczność dalszych działań zmierzających do pozyskania przez banki stabilnych, długoterminowych źródeł finansowania. Służą temu celowi między innymi obowiązujące od tego roku, ilościowe normy płynności dla banków.

Na scenie bankowej w Polsce pojawiają się nowi aktorzy. W tym roku do grona banków dołączyły Allianz Bank Polska oraz Alior Bank, które w dniu 1 września br. uzyskały zgodę KNF na rozpoczęcie działalności bankowej. Znaczącą operacją jest również rozpoczęcie procesu łączenia BPH i GE Money.

Mam nadzieję że publikacja „Informacja o sytuacji banków 2008/06” pozwoli na lepsze zrozumienie sytuacji banków, a jednocześnie przybliży Państwu rolę Komisji Nadzoru Finansowego w zapewnianiu bezpieczeństwa i stabilności sektora

Dr Andrzej Stopczyński

Dyrektor Zarządzający Pionem Nadzoru Bankowego  
Urząd Komisji Nadzoru Finansowego

## NAJWAŻNIEJSZE SPOSTRZEŻENIA

### Zjawiska pozytywne:

Otoczenie zewnętrzne:

- ✓ wciąż wysokie tempo wzrostu gospodarczego,
- ✓ umocnienie złotego sprzyjające części kredytobiorców, zmniejszeniu presji inflacyjnej i wymuszające wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw (ale istnieją również aspekty negatywne),
- ✓ dobra sytuacja budżetu państwa,
- ✓ stabilizacja, a nawet spadek cen mieszkań.

Banki:

- ✓ dalszy rozwój sektora bankowego,
- ✓ wzrost wyniku finansowego netto i poprawa efektywności działania,
- ✓ spektakularny wzrost depozytów gospodarstw domowych,
- ✓ zwiększenie kapitałów banków (korzystne zmiany w polityce podziału zysków).

### Zjawiska negatywne:

Otoczenie zewnętrzne:

- ✓ pierwsze sygnały słabnięcia koniunktury gospodarczej, m.in. wyraźne zmniejszenie tempa wzrostu wyników finansowych sektora przedsiębiorstw, co może oznaczać zbliżające się osłabienie koniunktury i pogorszenie sytuacji na rynku pracy,
- ✓ wzrost inflacji i oczekiwań inflacyjnych (także na rynkach zewnętrznych),
- ✓ utrzymująca się niepewność na globalnych rynkach finansowych,
- ✓ głęboka bessza na rynkach akcji wpływająca negatywnie na dochody banków i gospodarę,
- ✓ mocny złoty wpływający negatywnie na sytuację eksporterów i ich kooperantów.

Banki:

- ✓ szybki wzrost zadłużenia z tytułu kredytów mieszkaniowych w walutach obcych,
- ✓ spadek depozytów sektora przedsiębiorstw,
- ✓ spadek udziału aktywów płynnych w sumie bilansowej,
- ✓ wzrost finansowania działalności krótkoterminowymi zobowiązaniami wobec sektora finansowego,
- ✓ wzrost wartości należności „zagrożonych” (najbardziej spektakularny w obszarze związanym z kartami kredytowymi) i „pod obserwacją” oraz odpisów z tego tytułu,
- ✓ ograniczony wzrost funduszy własnych i spadek współczynnika wypłacalności (wywołany po części czynnikami regulacyjnymi).

### Wnioski:

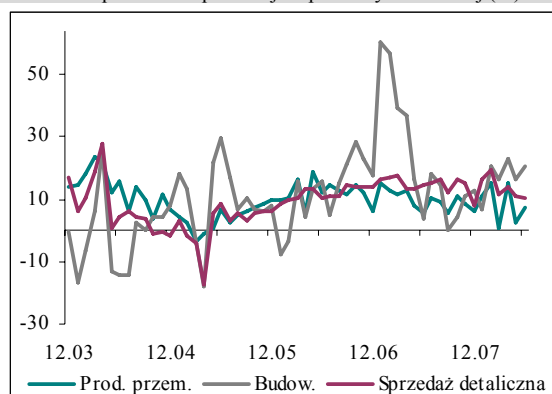
- ✓ sytuacja sektora bankowego pozostaje relatywnie korzystna i stabilna, ale należy zwrócić uwagę na:
  - ✓ wyraźne wyhamowanie dynamiki wyników finansowych przedsiębiorstw i wzrost liczby przedsiębiorstw wykazujących straty, co wskazuje na konieczność rewizji strategii biznesowych w obszarze bankowości korporacyjnej i detalicznej (ewentualne pogorszenie wyników finansowych przedsiębiorstw przełoży się z pewnym opóźnieniem na sytuację dochodową gospodarstw domowych),
  - ✓ konieczność dostosowania poziomu aktywów płynnych do specyfiki działania poszczególnych banków przy uwzględnieniu sytuacji panującej na rynku finansowym (wyższej niepewności na rynku powinien odpowiadać wyższy poziom aktywów płynnych),
  - ✓ konieczność dalszych działań zmierzających do pozyskania stabilnych, długoterminowych źródeł finansowania działalności,
  - ✓ wzrost należności „zagrożonych” i „pod obserwacją” w okresie korzystnej sytuacji makroekonomicznej wskazujący na nadmierne rozluźnienie polityki kredytowej przez niektóre banki - konieczna jest weryfikacja procedur kredytowych,
  - ✓ zachowanie szczególnej ostrożności przy udzielaniu gospodarstwom domowym nowych kredytów walutowych - wieloletnie i silne umocnienie złotego powoduje wzrost ryzyka zmiany trendu,
  - ✓ konieczność dalszego wzmocnienia kapitałów.

## Informacja o sytuacji banków w I półroczu 2008 roku

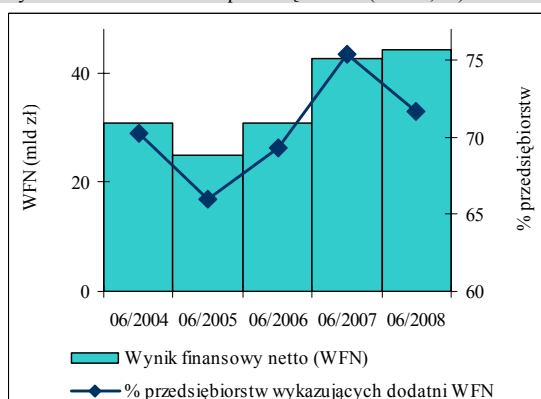
### 1. Uwarunkowania zewnętrzne

W I półroczu 2008 r. utrzymało się wysokie tempo wzrostu polskiej gospodarki (według wstępnych szacunków GUS tempo wzrostu PKB w I półroczu 2008 r. wyniosło 6,0%).

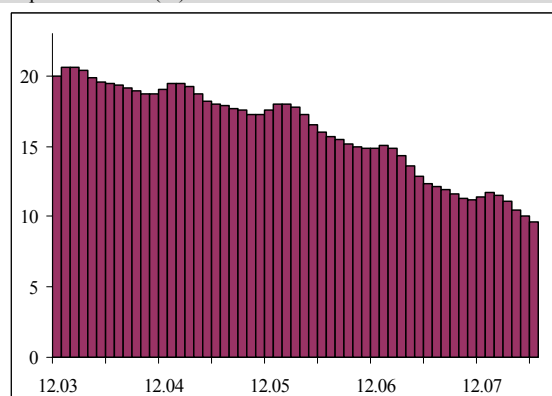
Wykres 1.1  
Roczne tempo wzrostu produkcji i sprzedaży detalicznej (%)



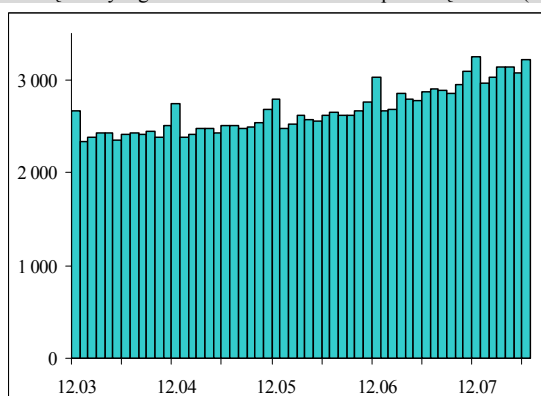
Wykres 1.2  
Wyniki finansowe sektora przedsiębiorstw (mld zł; %)



Wykres 1.3  
Stopa bezrobocia (%)



Wykres 1.4  
Przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw (zł)



Źródło: GUS

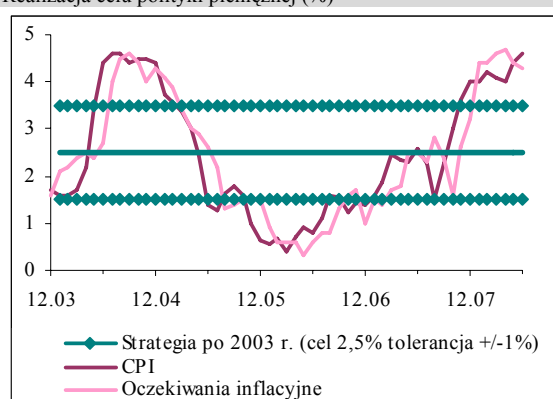
Sytuacja gospodarcza kształtowała się dość korzystnie, przy czym pojawiły się sygnały wzbudzające niepokój – dalszy wzrost presji inflacyjnej oraz wyraźne osłabienie tempa wzrostu wyników finansowych sektora przedsiębiorstw, jak też wzrost liczby przedsiębiorstw wykazujących straty:

- produkcja sprzedana przemysłu wzrosła o 8,5%, budowlano-montażowa o 18,2%, a sprzedaż detaliczna o 13,3% w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego;
- wzrost obrotów wymiany handlowej z zagranicą (eksport w cenach bieżących był o 6,9%, import o 8,8% wyższy, a ujemne saldo wymiany wyniosło 38,5 mld zł wobec 32,2 mld zł w 2007 r.);
- wynik finansowy netto sektora przedsiębiorstw wyniósł 44,3 mld zł i był jedynie o 3,6% wyższy niż w analogicznym okresie 2007 r. (po I kwartale o 7,4%). Zmniejszył się też odsetek przedsiębiorstw wykazujących zysk netto z 75,4% do 71,7% (ujemny wynik finansowy przedsiębiorstw wykazujących straty zwiększył się z 5,5 mld zł do 8,2 mld zł). Pogorszeniu uległy podstawowe wskaźniki sytuacji ekonomiczno-finansowej (wskaźnik poziomu kosztów, wskaźniki rentowności sprzedaży i obrotu oraz wskaźniki płynności);
- sytuacja na rynku pracy uległa dalszej poprawie. Na koniec czerwca w rejestrze bezrobotnych pozostawało 1 455 tys. osób, a stopa bezrobocia obniżyła się do 9,6% (z 11,4% na koniec 2007 r.). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w I półroczu br. wyniosło 3 101 zł i było o 11,7% wyższe niż w I półroczu 2007 r. (realnie o 7,4%);
- inflacja mierzona wskaźnikiem CPI wzrosła z 4,0% w grudniu 2007 r. do 4,6% w czerwcu br., a PPI z 2,3% do 3,2%;
- utrzymywała się korzystna sytuacja budżetu państwa (deficyt wyniósł 3,5 mld zł, tj. niespełna 13% deficytu zaplanowanego na cały rok);

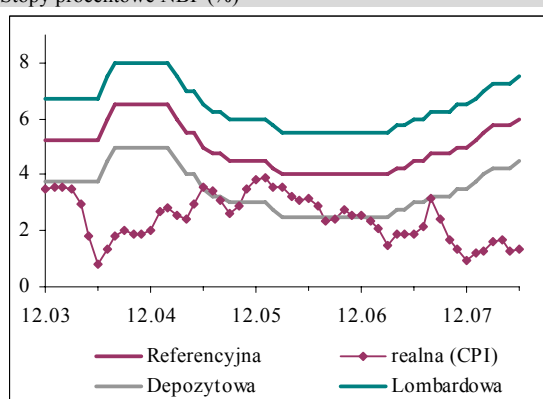
## Informacja o sytuacji banków w I półroczu 2008 roku

- na rynku nieruchomości nastąpiła stabilizacja cen, która stopniowo przekształca się w ich spadek<sup>1</sup>, co należy uznać za korzystne z punktu widzenia konsumentów, gospodarki (wydatki związane z obsługą kredytów będą niższe, a tym samym więcej środków będzie przeznaczonych na konsumpcję innych dóbr), jak też działalności banków (banki będą mogły udzielić więcej kredytów, a ryzyko związane z ich udzieleniem będzie niższe). O spadku cen świadczą zarówno „ukryte” formy obniżek w postaci promocji, „wykończenia lub garażu w cenie”, „cen do negocjacji”, jak też „jawne” obniżki w postaci zmiany cen ofertowych w niektórych projektach deweloperskich (jak już napisano w raporcie rocznym, wielu deweloperów ma duże możliwości redukcji cen). Pośrednio świadczy o tym również deklaracja wstrzymania realizacji kolejnych projektów przez niektórych deweloperów, co przez ograniczenie przyszłej podaży może wpłynąć na zahamowanie spadku cen. Przeciętne ceny mieszkań na rynku wtórnym prezentowane w raportach pośredników na rynku nieruchomości oraz pośredników finansowych nie zawsze oddają faktyczny obraz rynku. Ze względu na błędy metodologiczne popełnione przy opracowywaniu tych raportów przedstawiają one zawyżone dane<sup>2</sup>. Ponadto należy mieć na uwadze znaczące odchylenia w dół pomiędzy ceną ofertową a transakcyjną.

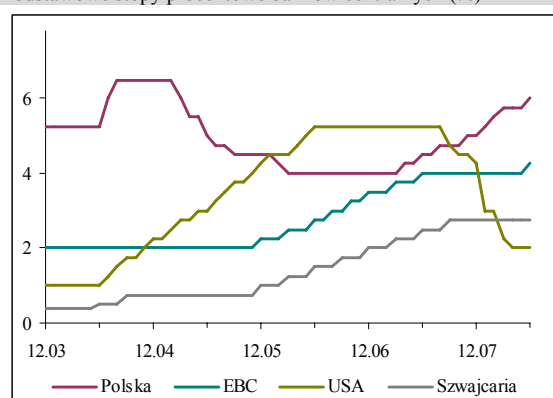
Wykres 1.5  
Realizacja celu polityki pieniężnej (%)



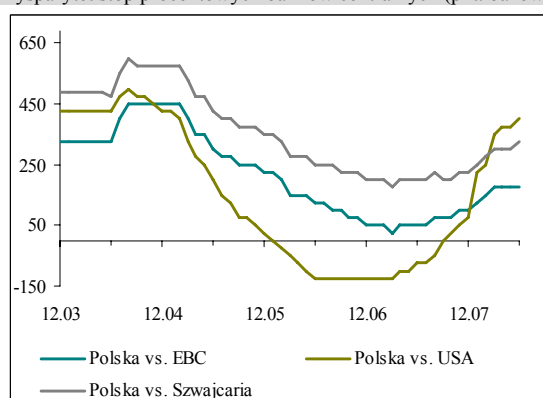
Wykres 1.6  
Stopy procentowe NBP (%)



Wykres 1.7  
Podstawowe stopy procentowe banków centralnych (%)



Wykres 1.8  
Dysparytet stóp procentowych banków centralnych (pkt. bazowe)



Źródło: GUS, NBP, FED, EBC, SNB, obliczenia własne

Sytuacja na rynku finansowym kształtowała się pod wpływem zacieśniania polityki pieniężnej przez RPP oraz wydarzeń na globalnych rynkach finansowych wynikających z kolejnych odsłon kryzysu subprime.

Biorąc pod uwagę przyspieszenie procesów inflacyjnych, przekroczenie przez wskaźnik CPI górnego pasma dopuszczalnych wahań od celu inflacyjnego (2,5% +/-1) oraz wzrost oczekiwań inflacyjnych, RPP zdecydowała się w I półroczu br. na czterokrotną podwyżkę stóp procentowych NBP w łącznej skali 100 pkt. bazowych (w bieżącej fazie zacieśniania polityki pieniężnej stopy procentowe wzrosły już o 200 pkt. bazowych).

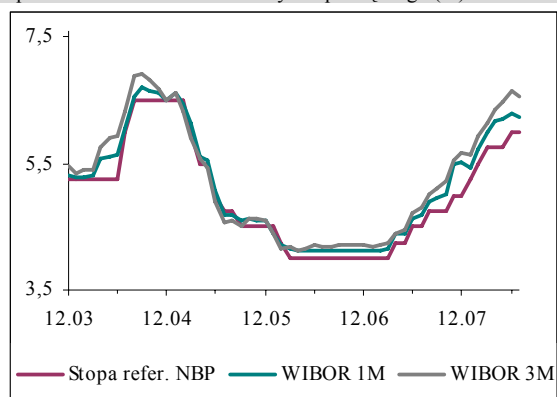
<sup>1</sup> Szerzej na ten temat zob. „Raport o sytuacji banków w 2007 r.” UKNF, 2008.

<sup>2</sup> Średnie ceny prezentowane w tych raportach bazują na wszystkich ofertach zgłoszonych do publikacji. Jednak mając na uwadze, że jedno mieszkanie często pojawia się wielokrotnie i to z różnymi cenami (niejednokrotnie różniącymi się o kilkanaście a nawet kilkadziesiąt procent), w obliczeniach średniej ceny na rynku powinno się uwzględnić tylko jedną ofertę dotyczącą danej nieruchomości i to ofertę o najniższej cenie sprzedaży (potencjalny nabywca wybierze najtańszą ofertę dotyczącą danej nieruchomości).

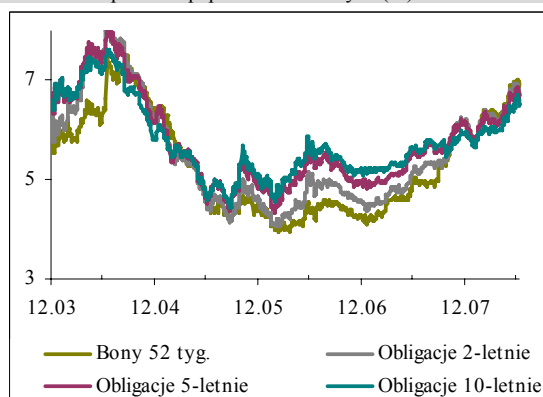
## Informacja o sytuacji banków w I półroczu 2008 roku

W konsekwencji na koniec czerwca br. stopa referencyjna wynosiła 6,00% (lombardowa 7,50%, depozytowa 4,50%, a redyskontowa 6,25%).

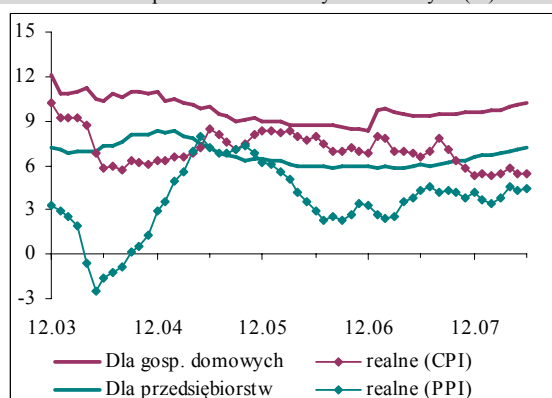
Wykres 1.9  
Oprocentowanie instrumentów rynku pieniężnego (%)



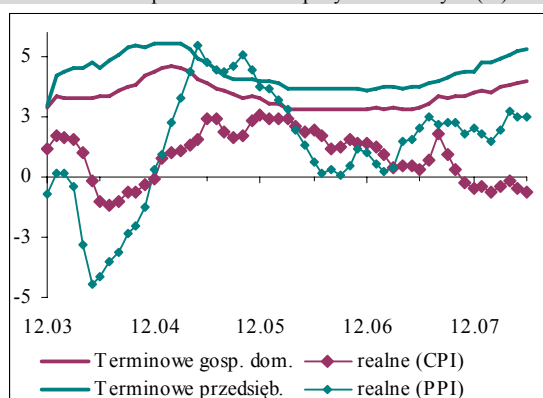
Wykres 1.10  
Rentowność polskich papierów skarbowych (%)



Wykres 1.11  
Średnie ważone oprocentowanie kredytów złotych (%)



Wykres 1.12  
Średnie ważone oprocentowanie depozytów złotych (%)



Źródło: NBP, Bloomberg, GUS, obliczenia własne

W następstwie podwyżek stóp procentowych NBP nastąpił wzrost stawek rynku pieniężnego. Średnia miesięczna stawka WIBOR 3M wzrosła z 5,7% w grudniu 2007 r. do 6,6% w czerwcu br.

Pomimo zawirowań na światowych rynkach finansowych sytuacja na rynku polskich instrumentów dłużnych była relatywnie stabilna. Wzrost rentowności papierów skarbowych w większym stopniu wynikał z procesu zacieśniania polityki pieniężnej przez RPP niż był pochodną zaburzeń na globalnych rynkach finansowych (średnia rentowność 52-tygodniowych bonów skarbowych na rynku wtórnym wzrosła z 6,1% w grudniu 2007 r. do 6,9% w czerwcu br., obligacji 5-letnich z 6,1% do 6,7%, a 10-letnich z 5,9% do 6,4%).

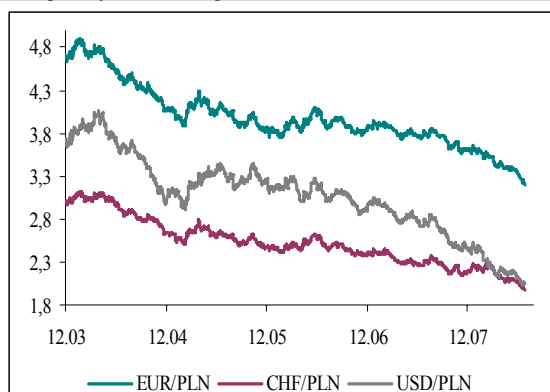
W reakcji na podwyżki stóp procentowych NBP i zmiany stóp procentowych na rynku finansowym, banki dokonały zmian oprocentowania depozytów i kredytów. Średnie ważone oprocentowanie terminowych depozytów złotych wzrosło z 3,78% w grudniu 2007 r. do 4,35% w czerwcu 2008 r. (gospodarstw domowych z 3,47% do 3,94%, a przedsiębiorstw z 4,34% do 5,28%), a kredytów złotych ogółem z 8,25% do 9,05% (gospodarstw domowych z 9,54% do 10,27%<sup>3</sup>, a przedsiębiorstw z 6,51% do 7,23%). Oznacza to, że w przeciwieństwie do ubiegłego roku, zmiany dokonane przez banki były mniej korzystne z punktu widzenia klientów (rozpiętość w oprocentowaniu kredytów i depozytów terminowych wzrosła z 447 do 470 punktów bazowych).

<sup>3</sup> W przypadku kredytów mieszkaniowych oprocentowanie wzrosło z 6,15% do 7,08%, a kredytów konsumpcyjnych z 13,49% do 13,82%.

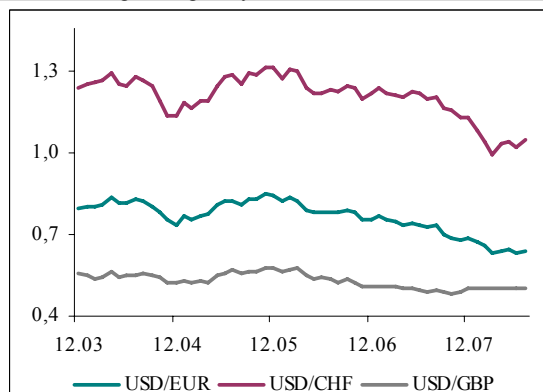


## Informacja o sytuacji banków w I półroczu 2008 roku

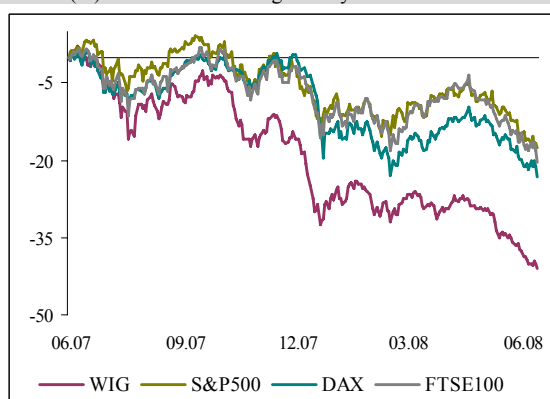
Wykres 1.13  
Kurs głównych walut względem PLN



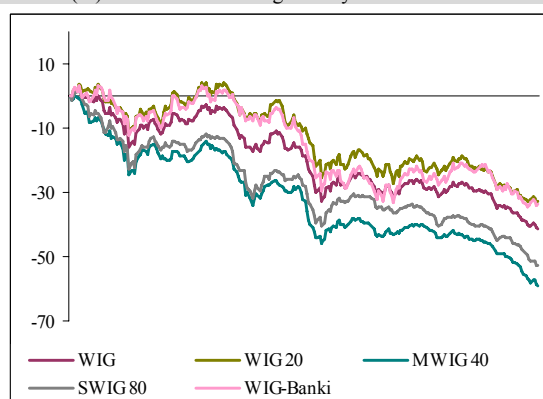
Wykres 1.14  
Kurs USD względem głównych walut



Wykres 1.15  
Zmiana (%) wartości indeksów giełdowych od końca czerwca 2007



Wykres 1.16  
Zmiana (%) wartości indeksów giełdowych od końca czerwca 2007



Źródło: Bloomberg, obliczenia własne

Na rynku walutowym miała miejsce dalsza aprecjacja złotego, który osiągnął najwyższe poziomy w ostatnich latach w stosunku do głównych walut. Na koniec czerwca br. 1 EUR wart był 3,3542 złotych (3,5820 na koniec 2007 r.), 1 USD kosztował 2,1194 złotego (2,4350), a 1 CHF 2,0907 (2,1614). Umocnienie złotego sprzyjało ograniczeniu presji inflacyjnej, poprawie sytuacji importerów oraz kredytobiorców posiadających kredyty walutowe, ale jednocześnie powodowało pogorszenie sytuacji eksporterów i ich kooperantów (z drugiej strony wymusza to zwiększenie konkurencyjności polskich przedsiębiorstw). Należy też mieć na uwadze, że długoterminie i silne umocnienie złotego powoduje wzrost ryzyka zmiany trendu na rynku walutowym.

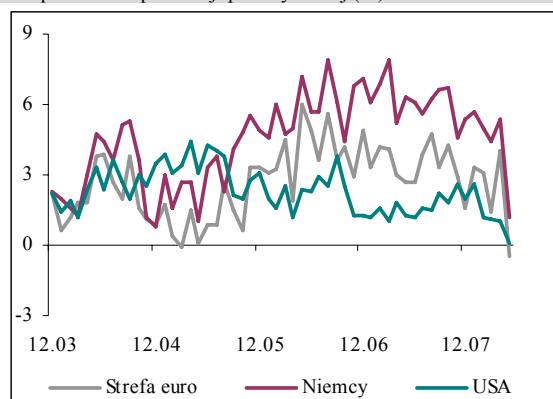
Na skutek ujawnienia kolejnych strat przez wielkie instytucje finansowe oraz obaw o wystąpienie recesji lub stagflacji w USA, na przełomie 2007 i 2008 r. doszło do ostatecznego załamania hossy na światowych rynkach akcji i głębokiej przeceny. Na koniec czerwca br. wartość WIG była o 26,1% niższa niż na koniec 2007 r. (WIG20 o 25,0%, mWIG 40 o 34,2%, sWIG 80 o 28,7%, a WIG-Banki o 24,4%), przy czym znaczna część spółek utraciła więcej niż połowę swojej wartości rynkowej. Załamanie na rynku akcji zostało spotęgowane masowym umarzaniem jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych (największym w styczniu br., kiedy wycofano około 11 mld zł), w rezultacie czego z funduszy inwestycyjnych wycofano około 20 mld zł, a wartość aktywów zgromadzonych w funduszach krajowych spadła z 133,5 mld zł do 96,4 mld zł. Załamanie koniunktury na rynku akcji sprzyjało wzrostowi depozytów w sektorze bankowym, ale z drugiej strony wpłynęło negatywnie na dochody banków z tytułu prowizji i opłat za pośrednictwo w obrocie na rynku kapitałowym oraz za zarządzanie aktywami finansowymi<sup>4</sup>. Bessa ma również niekorzystny wpływ na inne obszary gospodarki, m.in. na skutek ograniczenia możliwości pozyskania najtańszego źródła finansowania w drodze emisji akcji, czy też możliwości ograniczania konsumpcji przez niektóre gospodarstwa domowe w związku ze spadkiem wartości ich aktywów. Z drugiej strony należy stwierdzić, że bessa ma również aspekty pozytywne, m.in. w postaci urealnienia wyceny spółek, czy też wzrostu świadomości ryzyka związanego z operacjami na rynku kapitałowym.

<sup>4</sup> Ze względu na skalę strat poniesionych przez znaczną część gospodarstw domowych inwestujących za pośrednictwem funduszy inwestycyjnych, zachodzi obawa o ryzyko utraty reputacji przez banki, które prowadziły bardzo intensywną kampanię reklamową związaną ze sprzedażą jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych, zmierzającą do pozyskania jak największej liczby klientów.

## Informacja o sytuacji banków w I półroczu 2008 roku

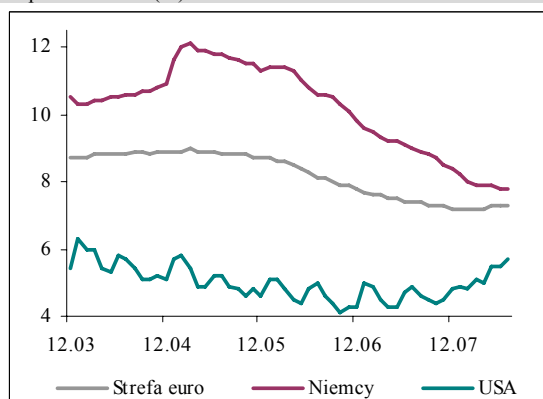
Wykres 1.17

Tempo wzrostu produkcji przemysłowej (%)



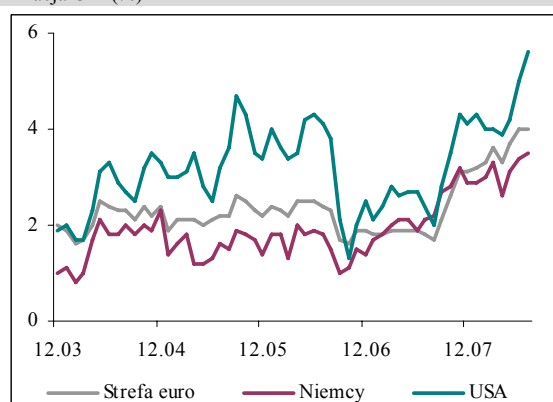
Wykres 1.18

Stopa bezrobocia (%)



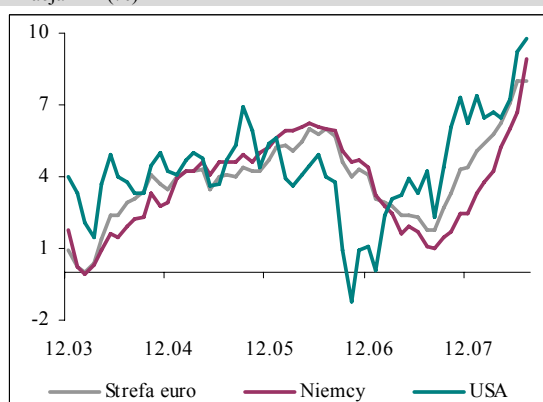
Wykres 1.19

Inflacja CPI (%)



Wykres 1.20

Inflacja PPI (%)



Źródło: Eurostat, U.S. Department of Labor, Bloomberg

W otoczeniu zewnętrznym polskiej gospodarki największe obawy wzbudza narastanie zjawisk inflacyjnych w skali globalnej, jak też niepewność co do ostatecznego wpływu „kryzysu subprime” i wynikających stąd zaburzeń na globalnych rynkach finansowych na gospodarkę amerykańską i światową.

Sytuacja makroekonomiczna krajów UE pozostaje relatywnie korzystna, aczkolwiek dają się zaobserwować objawy spowolnienia (roczne tempo wzrostu PKB krajów UE wyniosło w I kwartale 2,3% a w II kwartale już tylko 1,7%). W opinii Rady Prezesów EBC największy niepokój wzbudza nasilająca się presja inflacyjna (HICP wzrósł do 4,0%), która w sposób niekorzystny może wpłynąć na inwestycje i konsumpcję (spowodowało to podniesienie podstawowej stopy EBC z 4,00% do 4,25%), oraz niepewność co do wpływu na poziom aktywności gospodarczej „kryzysu subprime”. Pomimo to, zgodnie z prognozami EBC w 2008 r. wzrost PKB w strefie euro powinien kształtować się w przedziale 1,5%-2,1%, ze średnią 1,8%<sup>5</sup>. W Stanach Zjednoczonych<sup>6</sup> największy niepokój budzi wzrost inflacji (w lipcu br. roczne CPI osiągnęło poziom 5,6%, a PPI 9,8%), utrzymujące się załamanie na rynku nieruchomości. W I kwartale PKB wzrósł o 0,9% co sugerowało wyraźne spowolnienie gospodarki, jednakże dane za II kwartał okazały się bardziej optymistyczne – PKB wzrósł o 3,3% (wg pierwszego odczytu 1,9%), co zmniejsza obawy o wystąpienie recesji lub stagflacji. Należy jednak zaznaczyć, że wśród ekspertów oceny co do wpływu „kryzysu subprime” na gospodarkę USA oraz gospodarkę światową są bardzo rozbieżne. W ostatnim raporcie dotyczącym amerykańskiej gospodarki ekonomiści MFW zwracają uwagę, że jest ona „imponująco odporna na nagromadzenie się bezprecedensowych zjawisk szokowych” i prognozują wzrost PKB w 2008 r. w USA o 1,3%, a w przyszłym roku o 0,8%<sup>7</sup>.

Reasumując, uwarunkowania zewnętrzne działalności banków pozostają korzystne, aczkolwiek istnieją obawy o spowolnienie polskiej gospodarki wynikające zarówno z czynników wewnętrznych (najprawdopodobniej szczyt koniunktury w obecnym cyklu przypadł na rok 2007), jak też zewnętrznych.

<sup>5</sup> Zob. „Hearing at the Economic and Monetary Affairs Committee of the European Parliament”.

<sup>6</sup> FED kontynuował rozpoczęte we wrześniu 2007 r. gwałtowne rozluźnianie polityki monetarnej, w rezultacie czego podstawowa stopa spadła z 5,25% w czerwcu 2007 r. do 2,00% w kwietniu br.

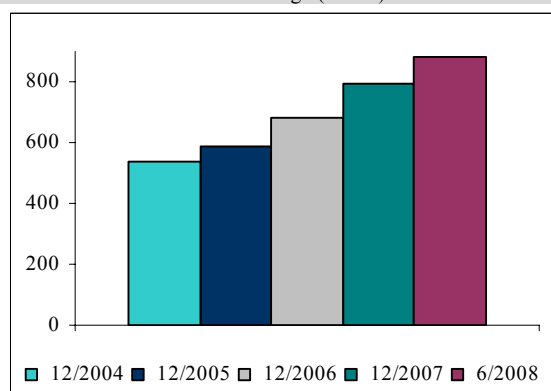
<sup>7</sup> Zob. „IMF Executive Board Concludes 2008 Article IV Consultation with the United States”.

### 2. Główne kierunki rozwoju działalności sektora bankowego

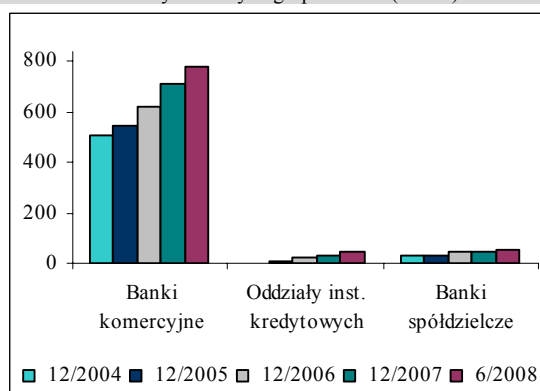
Relatywnie korzystna sytuacja makroekonomiczna oraz utrzymujący się optymizm przedsiębiorstw i gospodarstw domowych sprzyjały rozwojowi działalności banków. W konsekwencji w I półroczu 2008 r.:

- aktywa sektora bankowego wzrosły o 10,8% (z 795,4 mld zł do 881,5 mld zł);
- zatrudnienie wzrosło o 6,5 tys. osób (z 167,2 tys. do 173,6 tys.);
- sieć placówek zwiększyła się o 455 jednostek (z 13,5 tys. do 13,9 tys.).

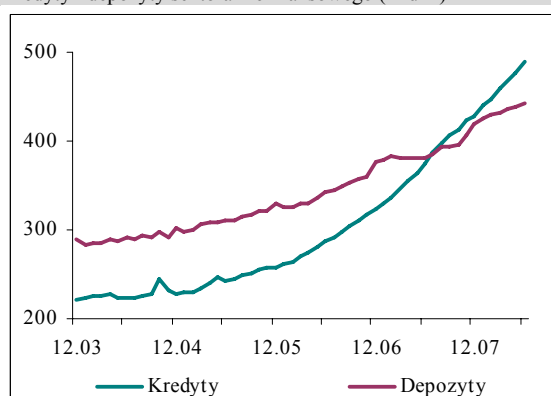
Wykres 2.1  
Suma bilansowa sektora bankowego (mld zł)



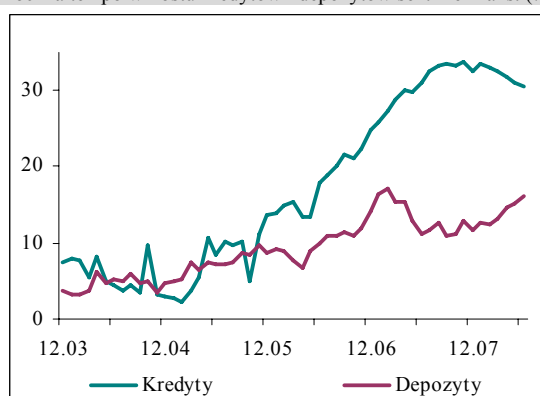
Wykres 2.2  
Suma bilansowa wyróżnionych grup banków (mld zł)



Wykres 2.3  
Kredyty i depozyty sektora niefinansowego (mld zł)



Wykres 2.4  
Roczna tempo wzrostu kredytów i depozytów sek. niefinans. (%)



Szybkie tempo rozwoju działalności występowało we wszystkich grupach banków, przy czym najwyższe było w grupie oddziałów instytucji kredytowych, co wynikało z „efektu niskiej bazy” oraz agresywnej strategii rozwoju niektórych oddziałów zmierzających do szybkiego zdobycia rynku. W konsekwencji aktywa tej grupy wzrosły o 41,0%, a ich udział w aktywach sektora zwiększył się do 5,4% (z 4,3%). Aktywa banków komercyjnych wzrosły o 9,6%, a banków spółdzielczych o 8,5%.

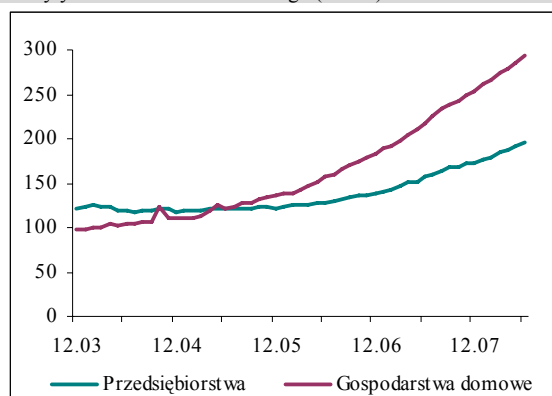
#### Działalność kredytowa

Czynnikiem decydującym o szybkim rozwoju banków był dynamiczny wzrost akcji kredytowej dla sektora niefinansowego. W I półroczu 2008 r. wartość kredytów dla tego sektora ogółem (wg wartości nominalnej) wzrosła o 14,6% (rok/rok o 30,6%) z 427,6 mld zł do 490,1 mld zł, co wynikało z wysokiego popytu na kredyt ze strony gospodarstw domowych i sektora przedsiębiorstw.

## Informacja o sytuacji banków w I półroczu 2008 roku

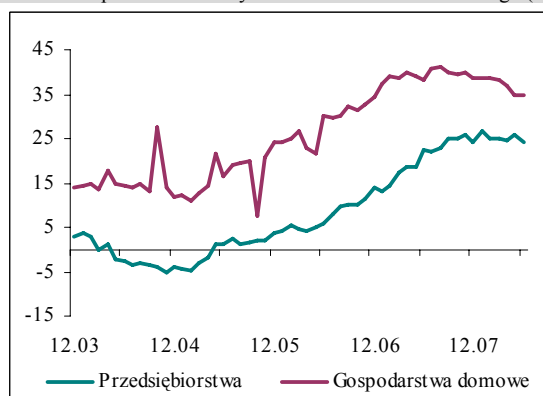
Wykres 2.5

Kredyty dla sektora niefinansowego (mld zł)



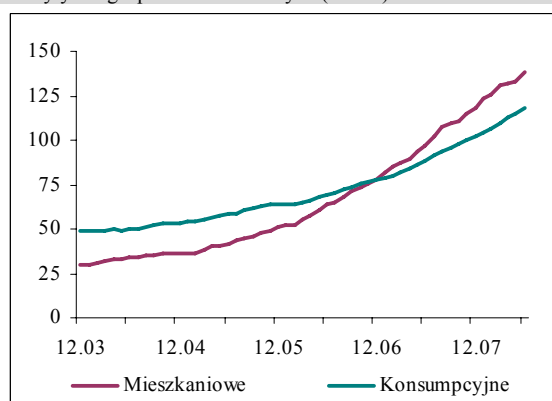
Wykres 2.6

Roczne tempo wzrostu kredytów dla sektora niefinansowego (%)



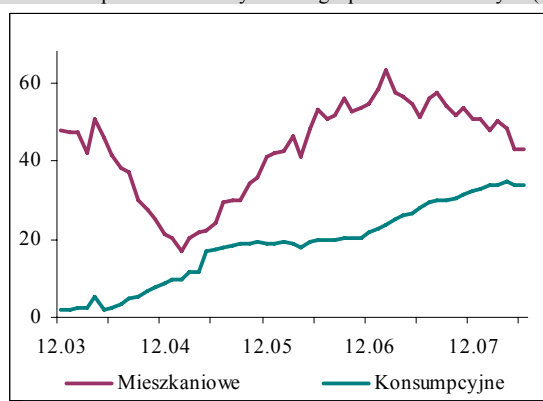
Wykres 2.7

Kredyty dla gospodarstw domowych (mld zł)



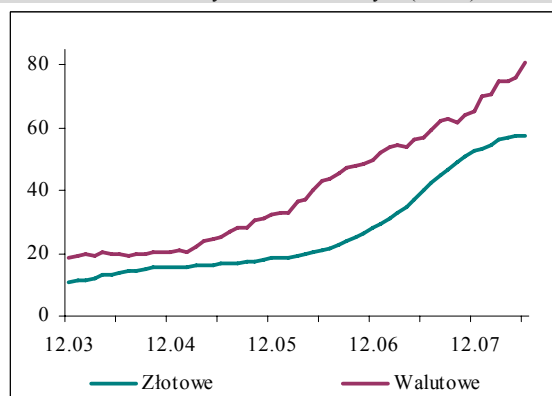
Wykres 2.8

Roczne tempo wzrostu kredytów dla gospodarstw domowych (%)



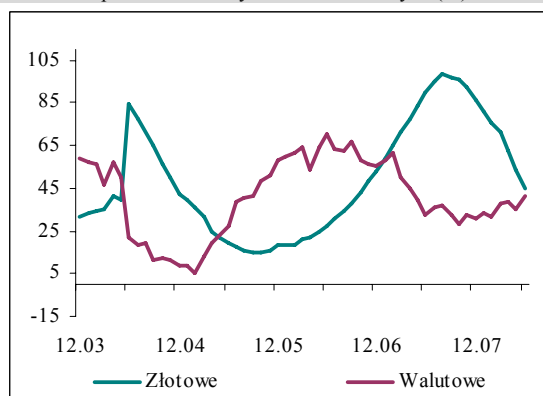
Wykres 2.9

Struktura walutowa kredytów mieszkaniowych (mld zł)



Wykres 2.10

Roczne tempo wzrostu kredytów mieszkaniowych (%)



Wartość kredytów dla gospodarstw domowych zwiększyła się o 15,2% (rok/rok o 30,6%) z 254,2 mld zł do 293,0 mld zł.

Kredyty mieszkaniowe wzrosły o 17,4% (rok/rok o 42,8%) z 117,7 mld zł do 138,2 mld zł, przy czym dynamika tych kredytów uległa osłabieniu. Zmniejszenie dynamiki wynikało z zanikania „efektu niskiej bazy”, aprecjacji złotego powodującej spadek wartości zadłużenia denominowanego w walutach obcych, wzrostu stóp procentowych kredytów złotych powodującego spadek zdolności kredytowej i popytu na kredyty oraz z wyraźnego spadku popytu na mieszkania i nieruchomości przy ich obecnych poziomach cenowych. Jednak, biorąc pod uwagę wzrost wartości uruchomionych kredytów (20,4 mld zł), można stwierdzić, że nadal utrzymuje się wysoki popyt na te kredyty, aczkolwiek II kwartał br. był najsłabszy od początku 2007 r. (przyrost kredytów

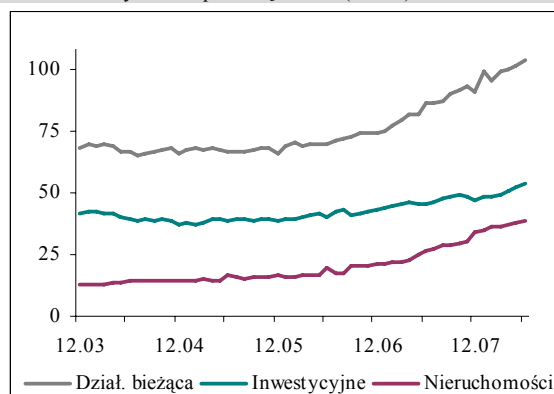
## Informacja o sytuacji banków w I półroczu 2008 roku

wyniósł jedynie 7,3 mld zł<sup>8</sup>, podczas gdy w I kwartale ukształtował się na poziomie 13,2 mld zł). Ponadto należy mieć na uwadze, że znaczna część kredytów mieszkaniowych wypłacana jest w transzach (klienci dokonują płatności, a tym samym uruchomienia kredytu zgodnie z postępami budowy)<sup>9</sup>. W konsekwencji może to oznaczać, że obserwowane przyrosty są konsekwencją zdarzeń z przeszłości (boomu z lat 2006-2007). Jednoznaczne określenie „stanu rynku” będzie możliwe dopiero w kolejnych okresach, kiedy z jednej strony znikną przyrosty wynikające z kredytów udzielonych przed 2008 r., a z drugiej uwidocznia się te, które wynikają z kredytów przyznanych w bieżącym roku<sup>10</sup>.

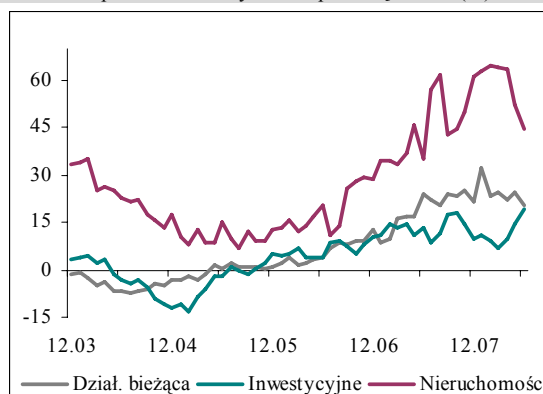
Za niekorzystne zjawisko należy uznać wyraźne przyspieszenie dynamiki wzrostu zadłużenia w walutach obcych (głównie w CHF), przy jednoczesnym gwałtownym spadku zainteresowania kredytami złotowymi. W I półroczu br. wartość kredytów mieszkaniowych w walutach obcych wzrosła o 23,6% (rok/rok o 41,6%), a kredytów złotowych jedynie o 9,6% (rok/rok o 44,5%), przy czym wartość zadłużenia w walutach obcych zwiększyła się o 15,4 mld zł, a w złotych jedynie o 5,0 mld zł (w czerwcu odpowiednio o 4,6 mld zł i 0,3 mld zł). Zmiana preferencji kredytobiorców wynikała ze wzrostu stóp procentowych instrumentów złotowych, przy jednoczesnym relatywnie niskim oprocentowaniu instrumentów denominowanych w CHF. O ile, z punktu widzenia bieżącej sytuacji, decyzja o zaciągnięciu kredytu walutowego wydaje się być racjonalna ze względu na niższe koszty obsługi zadłużenia, to należy wskazać, że zasadnicze ryzyko związane z tymi kredytami wiąże się z brakiem możliwości przewidzenia kształtowania się kursu walutowego w długim okresie (co najmniej kilkuletnim). W związku z tym, gdyby doszło do długoterminowego, znacznego osłabienia złotego, część kredytobiorców nie będzie w stanie obsłużyć zadłużenia. W najgorszej sytuacji znajdują się kredytobiorcy, którzy zaciągnęli kredyt w szczytowej fazie umocnienia złotego. O tym, że jest to scenariusz, który powinien być rozważany, świadczą obserwacje kształtowania się kursów walutowych w długich okresach czasu, jak też gwałtowne umocnienie USD względem PLN obserwowane od połowy lipca br. (w okresie 1 miesiąca USD umocnił się względem złotego o blisko 10%)<sup>11</sup>.

Poprawa sytuacji materialnej i korzystne postrzeganie przyszłości sprzyjały wzrostowi popytu na kredyty na cele konsumpcyjne, które zwiększyły się o 15,7% (rok/rok o 33,5%) z 102,5 mld zł do 118,6 mld zł. Należy jednak zaznaczyć, że wysoka dynamika tych kredytów połączona ze wzrostem kredytów zagrożonych i rezerw/odpisów (zob. dalej) wzbudza obawy o nadmierne rozluźnienie polityki kredytowej przez niektóre banki.

Wykres 2.11  
Struktura kredytów dla przedsiębiorstw (mld zł)



Wykres 2.12  
Roczne tempo wzrostu kredytów dla przedsiębiorstw (%)



Korzystne perspektywy rozwoju gospodarki znalazły odzwierciedlenie w utrzymaniu się wysokiego popytu na kredyty ze strony przedsiębiorstw. W konsekwencji w I półroczu br. wartość kredytów udzielonych sektorowi przedsiębiorstw zwiększyła się o 13,7% (rok/rok o 24,3%) z 171,7 mld zł do 195,3 mld zł. Należy jednak odnotować zmniejszenie dynamiki kredytów na nieruchomości, co może sugerować ograniczenie inwestycji w

<sup>8</sup> Kwiecień i maj należały do „najsłabszych” miesięcy w ostatnich latach – przyrost akcji kredytowej wyniósł zaledwie 0,8 mld zł w kwietniu i 1,5 mld zł w maju (były to wyniki zbliżone do notowanych w 2005 r. i na początku 2006 r.).

<sup>9</sup> Z badań nadzoru wynika, że na koniec 2007 r. było około 7,3 mld zł niewykorzystanych transz kredytów mieszkaniowych. Większość z nich zostanie zapewne wykorzystana w roku bieżącym.

<sup>10</sup> Badania ankietowe ZBP (zob. „Rynek kredytów mieszkaniowych w I połowie 2008 roku” ZBP, sierpień 2008) wskazują na utrzymanie się liczby nowo udzielonych kredytów mieszkaniowych na poziomie zbliżonym do I półrocza ubiegłego roku, a nawet na nieznaczny wzrost. Jednak porównując te dane z danymi nadzoru bankowego (dane ZBP i UKNF są zbliżone, aczkolwiek występują pewne różnice w zakresie badania) można postawić tezę, że jednak nastąpiło zmniejszenie liczby kredytów udzielonych gospodarstwu domowemu w stosunku do I półrocza ubiegłego roku.

<sup>11</sup> Szerzej na ten temat zob. „Raport o sytuacji banków w 2007 r.” UKNF, 2008.

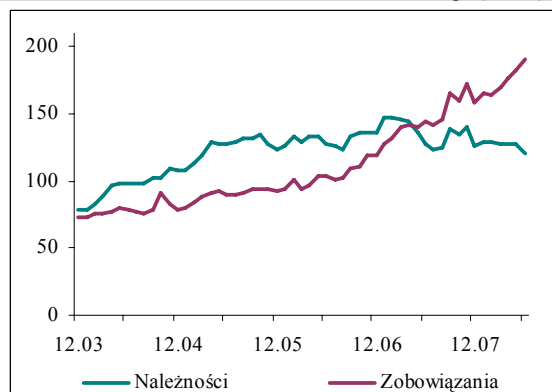
## Informacja o sytuacji banków w I półroczu 2008 roku

tym sektorze gospodarki ze względu na zmniejszenie popytu przy obecnym poziomie cen, jak też możliwe pogorszenie sytuacji finansowej deweloperów.

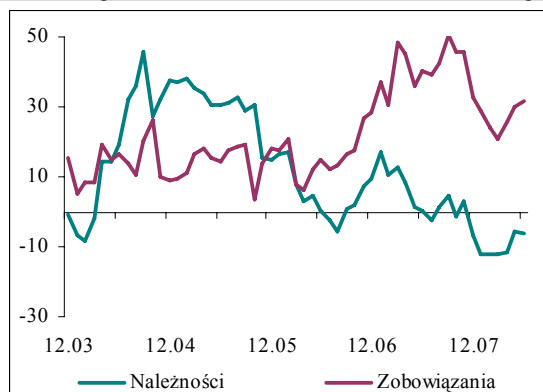
### Źródła finansowania działalności

W I połowie br. rozwój akcji kredytowej banki finansowały przede wszystkim przyrostem zobowiązań wobec sektora finansowego (głównie banków) oraz depozytów gospodarstw domowych, a w znacznie mniejszym stopniu zwiększeniem depozytów sektora instytucji rządowych i samorządowych, kapitałów oraz uwolnieniem części aktywów płynnych.

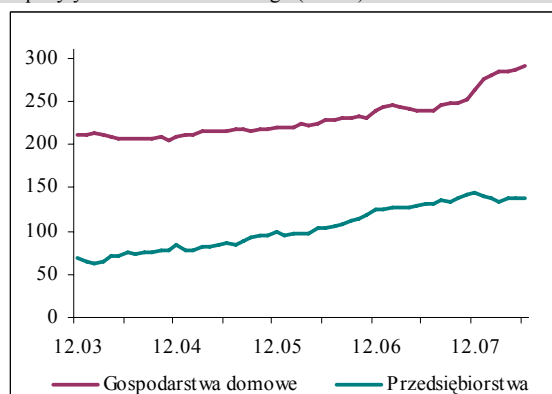
Wykres 2.13  
Należności i zobowiązania wobec sektora finansowego (mld zł)



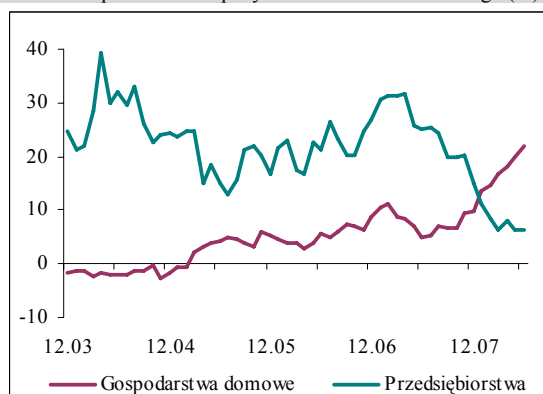
Wykres 2.14  
Roczne tempo wzrostu należ. i zobow. wobec sek. finansowego (%)



Wykres 2.15  
Depozyty sektora niefinansowego (mld zł)



Wykres 2.16  
Roczne tempo wzrostu depozytów sektora niefinansowego (%)



Zobowiązania wobec sektora finansowego wzrosły o 20,6% (rok/rok o 32,3%) z 158,4 mld zł do 190,9 mld zł, przy czym blisko 2/3 przyrostu zobowiązań stanowiły zobowiązania wobec nierezydentów. Jednocześnie w celu sfinansowania rozwoju akcji kredytowej część banków zredukowała poziom należności od sektora finansowego, w rezultacie czego zmniejszyły się one o 3,9% (z 125,2 mld zł do 120,4 mld zł).

Depozyty sektora niefinansowego zwiększyły się o 5,8% (rok/rok o 16,2%) z 419,3 mld zł do 443,5 mld zł, przy czym o ile w poprzednich okresach czynnikiem decydującym o przyroście depozytów był znaczny przyrost depozytów przedsiębiorstw, o tyle w bieżącym roku zwiększenie depozytów wynikało ze wzrostu oszczędności gospodarstw domowych.

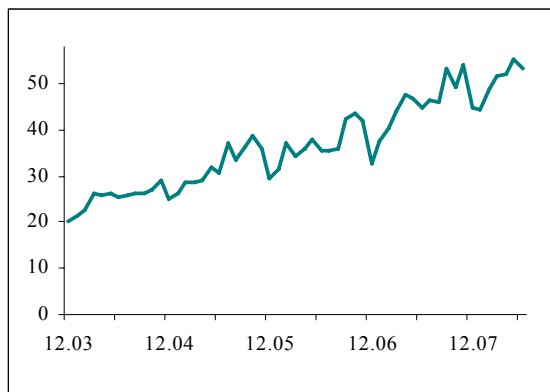
Depozyty gospodarstw domowych zwiększyły się o 11,0% (rok/rok o 21,8%) z 262,4 mld zł do 291,3 mld zł. Zwiększenie depozytów gospodarstw domowych można wyjaśnić wzrostem płac, uatrakcyjnieniem oferty depozytowej banków oraz załamaniem hossy na rynku akcji, co spowodowało wycofanie (w ujęciu netto) z funduszy inwestycyjnych około 20 mld zł (dla porównania w I półroczu 2007 r. do funduszy napłynęło około 24,0 mld zł, a w II półroczu około 6,5 mld zł), z których znaczna część została ulokowana w systemie bankowym.

Depozyty sektora przedsiębiorstw zmniejszyły się o 4,4% (rok/rok wzrosły o 6,2%) z 144,8 mld zł do 138,5 mld zł. Spadek depozytów sektora przedsiębiorstw może stanowić sygnał do niepokoju, zważywszy, że jest to

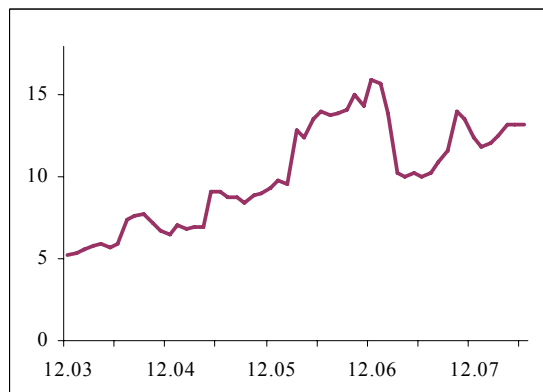
## Informacja o sytuacji banków w I półroczu 2008 roku

pierwsze półrocze od 2002 r. w którym depozyty tego sektora uległy zmniejszeniu. Może to zatem stanowić sygnał słabnięcia koniunktury w sektorze przedsiębiorstw, na co wskazuje jedynie niewielka poprawa ich wyników finansowych. Z drugiej strony wysoki popyt na kredyt, znaczny wzrost produkcji przemysłowej oraz prognozy ekspertów dotyczące wzrostu gospodarki zdają się nie potwierdzać tego przypuszczenia. W związku z tym pełniejszy obraz sytuacji będzie można uzyskać w kolejnych okresach.

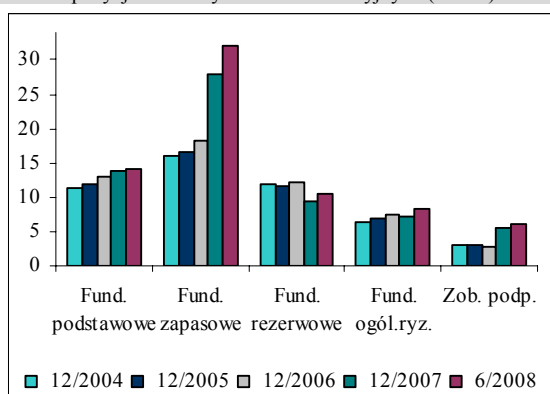
Wykres 2.17  
Zobowiązania wobec sektora budżetowego (mld zł)



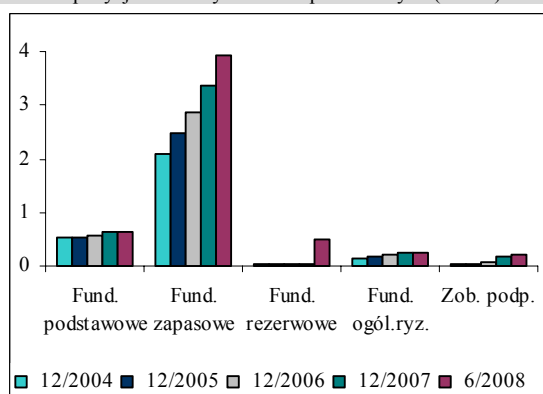
Wykres 2.18  
Emisja własnych (bankowych) papierów dłużnych (mld zł)



Wykres 2.19  
Główne pozycje funduszy banków komercyjnych (mld zł)



Wykres 2.20  
Główne pozycje funduszy banków spółdzielczych (mld zł)



Zobowiązania wobec sektora instytucji rządowych i samorządowych wzrosły o 19,3% (o 8,6 mld zł), jednak wykorzystanie tych środków w celu rozwijania działalności bankowej miało relatywnie niewielkie znaczenie (zobowiązania te stanowiły tylko 6,0% sumy bilansowej). Przyrost depozytów tego sektora był pochodną zwiększenia wpływów podatkowych oraz wpływów z tytułu składek FUS i NFZ. Dodatkowym czynnikiem powodującym zwiększenie dochodów i depozytów tego sektora w systemie bankowym był napływ środków pochodzących z funduszy UE.

Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych wzrosły o 8,9% (1,1 mld zł), jednak mają one marginalne znaczenie w finansowaniu działalności banków (stanowiły zaledwie 1,5% sumy bilansowej)<sup>12</sup>.

Kapitały (fundusze) i zobowiązania podporządkowane sektora bankowego wzrosły o 10,0% z 68,6 mld zł do 75,5 mld zł. Wzrost funduszy wynikał przede wszystkim ze zwiększenia funduszu zapasowego (o 4,7 mld zł) w rezultacie podziału zysków za 2007 r., a w znacznie mniejszym stopniu ze zwiększenia innych funduszy rezerwowych oraz funduszu ogólnego ryzyka i wzrostu zobowiązań podporządkowanych.

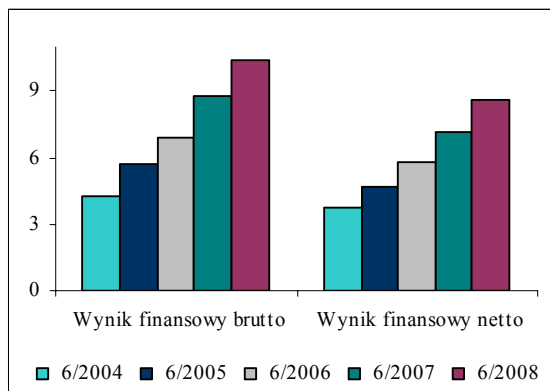
Warto odnotować korzystną zmianę w polityce banków, które przeznaczyły około 60% zysków za 2007 r. na zwiększenie kapitałów, a tylko około 40% na wypłatę dywidendy, podczas gdy w poprzednich latach większość zysków przeznaczaly na wypłatę dywidendy.

<sup>12</sup> Istnieje jednak kilka banków, które w wysokim stopniu uzależnione są od tego źródła i w sytuacji pogorszenia nastrojów na rynku mogą mieć trudności w pozyskaniu odpowiednich środków lub muszą liczyć się z koniecznością poniesienia wyższych kosztów.

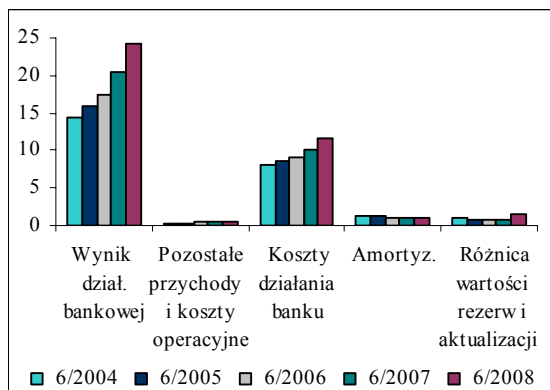
### 3. Wynik finansowy i efektywność działania

Korzystna sytuacja makroekonomiczna, zwiększenie skali działalności oraz wzrost stóp procentowych sprzyjały zwiększeniu wyników finansowych banków.

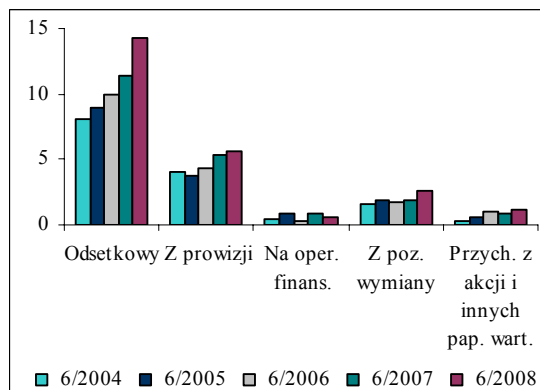
Wykres 3.1  
Wynik finansowy brutto i netto sektora bankowego (mld zł)



Wykres 3.2  
Elementy tworzenia wyniku sektora bankowego (mld zł)



Wykres 3.3  
Wynik na działalności bankowej sektora bankowego (mld zł)



Wynik finansowy netto sektora bankowego w I półroczu 2008 r. wyniósł 8,6 mld zł i był o 20,5% (o 1,5 mld zł) wyższy niż w analogicznym okresie 2007 r., przy czym ponad 40% wyniku zostało zrealizowane przez dwa największe banki (PKO BP i Pekao). Lepsze wyniki banków wynikały głównie ze wzrostu wyniku z tytułu odsetek połączonego z umiarkowanym wzrostem kosztów działania.

Spośród 644 banków i oddziałów instytucji kredytowych prowadzących działalność operacyjną większość odnotowała poprawę wyników finansowych w stosunku do 2007 r. Pogorszenie wyników odnotowało 78 banków (16 banków komercyjnych, 5 oddziałów instytucji kredytowych oraz 57 banków spółdzielczych), na które przypadło 17,1% aktywów sektora bankowego<sup>13</sup>. Tylko 13 podmiotów odnotowało stratę netto w łącznej wysokości niespełna 0,1 mld zł (4 banki komercyjne, 7 oddziałów instytucji kredytowych oraz 2 banki spółdzielcze), przy czym skupiały one zaledwie 1,8% aktywów sektora. Trzeba przy tym zaznaczyć, że straty oddziałów instytucji kredytowych wynikały głównie z ich wczesnej fazy rozwoju, w związku z czym ponosiły one wysokie koszty działania, które nie znajdowały jeszcze pełnego pokrycia w uzyskiwanych przychodach.

Wynik działalności bankowej wzrósł o 18,8% (z 20,3 mld zł do 24,2 mld zł). Decydujący wpływ na tę poprawę miało zwiększenie wyniku odsetkowego o 25,3% (z 11,4 mld zł do 14,3 mld zł). Tak duży wzrost wynikał ze zwiększenia wolumenu kredytów i ich oprocentowania. Wprawdzie czynniki te spowodowały również wzrost oprocentowania depozytów bankowych, jednak ze względu na to, że oprocentowanie depozytów jest znacznie niższe (zwłaszcza depozytów bieżących), wzrost kosztów odsetkowych był niższy niż wzrost przychodów odsetkowych. Co więcej, w celu zwiększenia dochodów banki dokonały zwiększenia różnicy pomiędzy średnim oprocentowaniem kredytów i depozytów (odwrotnie niż w roku ubiegłym).

<sup>13</sup> Zmniejszenie wyników o więcej niż 20% wystąpiło w 34 bankach i oddziałach instytucji kredytowych.



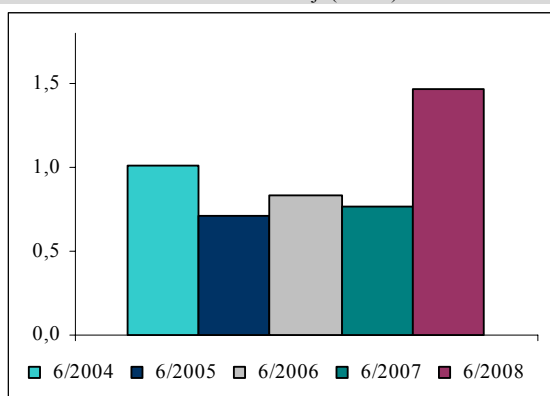
## Informacja o sytuacji banków w I półroczu 2008 roku

Wynik z tytułu prowizji zwiększył się jedynie o 6,0% (z 5,3 mld zł do 5,6 mld zł). Niewielki wzrost można tłumaczyć niekorzystną sytuacją na rynku kapitałowym, powodującą zmniejszenie przychodów banków z tytułu sprzedaży jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych, opłat za zarządzanie aktywami oraz za pośrednictwo w obrocie instrumentami finansowymi (np. BZ WBK o blisko 30%<sup>14</sup>). Na niewielki wzrost wyniku z tego tytułu wpłynęło też najprawdopodobniej ograniczenie popytu na kredyty mieszkaniowe oraz walka konkurencyjna powodująca zmniejszanie prowizji i opłat związanych z kredytami.

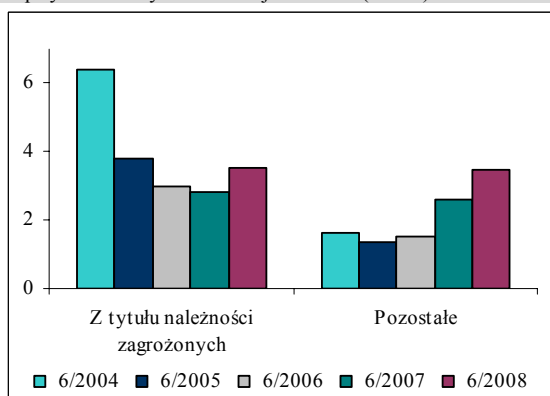
Udział pozostałych pozycji w generowaniu wyniku działalności bankowej był niewielki, przy czym warto odnotować blisko 40% wzrost wyniku z pozycji wymiany (z 1,9 mld do 2,6 mld zł)<sup>15</sup>.

Szybki rozwój działalności spowodował wzrost kosztów działania sektora bankowego o 15,9% (z 10,1 mld zł do 11,7 mld zł). Główną przyczyną wzrostu kosztów było zwiększenie kosztów osobowych, które wliczając koszty ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń na rzecz pracowników wzrosły o 15,0% (z 5,7 mld zł do 6,6 mld zł) i stanowiły ponad 55% kosztów ogółem. Wzrost kosztów osobowych wynikał ze wzrostu zatrudnienia oraz ogólnego wzrostu płac w gospodarce narodowej, co spowodowało konieczność podniesienia wynagrodzeń w bankach (presja konkurencyjna). W konsekwencji średnie miesięczne wynagrodzenie w sektorze bankowym wzrosło o 7,7% (z 4 802 zł do 5 170 zł). Z kolei zwiększenie skali działania (w tym sieci sprzedaży) oraz rozpoczęcie działalności przez nowe oddziały instytucji kredytowych spowodowało wzrost kosztów utrzymania i wynajmu budynków o 15,8% oraz pozostałych kosztów rzeczowych o 15,7%. Znaczenie pozostałych kosztów było marginalne. Pomimo wzrostu kosztów, zwiększenie efektywności spowodowało, że koszty działania pochłonęły mniejszą część wyniku działalności bankowej (48,4% wobec 49,7% w I półroczu 2007 r.). Koszty amortyzacji (1,1 mld zł) pozostały na poziomie zbliżonym do ubiegłego roku (wzrost o 1,5%).

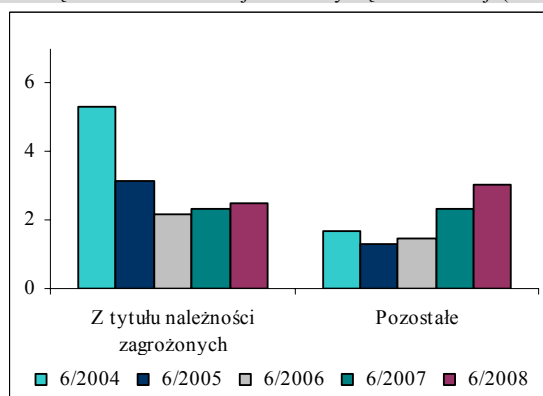
Wykres 3.4  
Różnica wartości rezerw i aktualizacji (mld zł)



Wykres 3.5  
Odpisy na rezerwy i aktualizacja wartości (mld zł)



Wykres 3.6  
Rozwiązanie rezerw i zmniejszenia dotyczące aktualizacji (mld zł)



Za zjawisko niepokojące należy uznać blisko dwukrotny wzrost ujemnego salda rezerw/odpisów z tytułu utraty wartości z 0,8 mld zł w I półroczu 2007 r. do 1,5 mld zł w I półroczu br., co jest najwyższym ujemnym saldem

<sup>14</sup> Zob. Raport okresowy BZ WBK za II kwartał 2008 r.

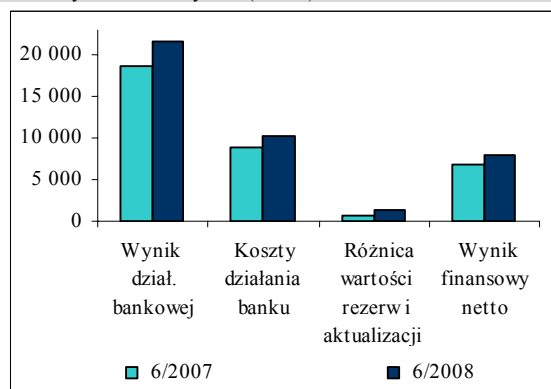
<sup>15</sup> Wynik z pozycji wymiany stanowił 10,7% wyniku działalności bankowej, wynik na operacjach finansowych 2,3%, a przychody z akcji, udziałów i innych papierów wartościowych 4,7%.

## Informacja o sytuacji banków w I półroczu 2008 roku

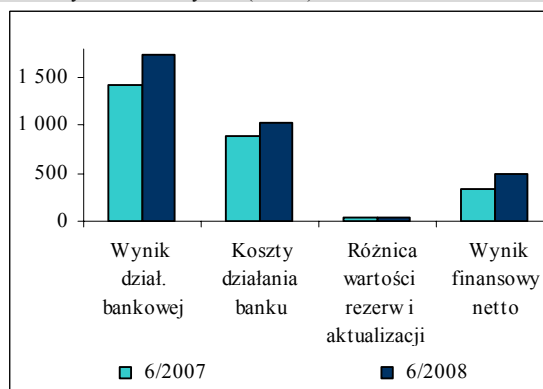
od 2003 r. Wpływ na wzrost odpisów miało poza wzrostem portfela kredytowego nadmierne rozluźnienie polityki kredytowej. Świadczą o tym m.in. raporty banków, z których wynika wzrost odpisów na kredyty konsumpcyjne stanowiące jeden z głównych obszarów walki konkurencyjnej, co powoduje, że niektóre banki w celu zwiększenia udziału w rynku stosują mniej rygorystyczną politykę kredytową. Z drugiej strony jest to sygnał pogorszenia sytuacji finansowej niektórych klientów korporacyjnych, co może potwierdzać osłabienie koniunktury w pewnych obszarach gospodarki.

W konsekwencji w I półroczu br. rezerwy/odpisy pochłonęły 12,5% wyniku działalności bankowej wobec 7,6% w analogicznym okresie roku ubiegłego.

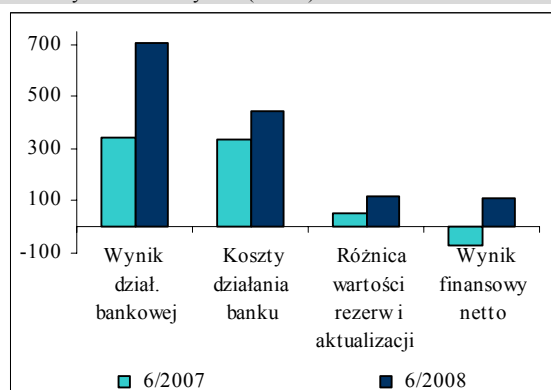
Wykres 3.7  
Elementy tworzenia wyniku (mln zł) - BANKI KOMERCYJNE



Wykres 3.8  
Elementy tworzenia wyniku (mln zł) - BANKI SPÓŁDZIELCZE



Wykres 3.9  
Elementy tworzenia wyniku (mln zł) – ODDZ. INSTYT. KREDYT.

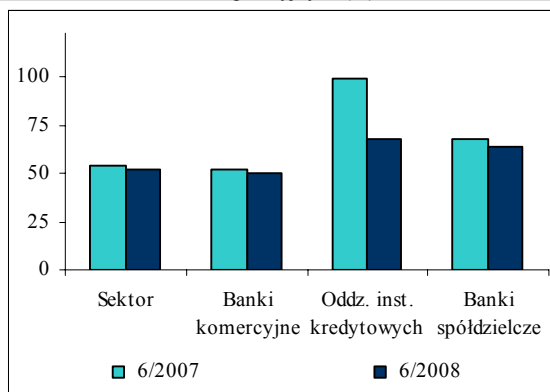


Biorąc pod uwagę poszczególne grupy:

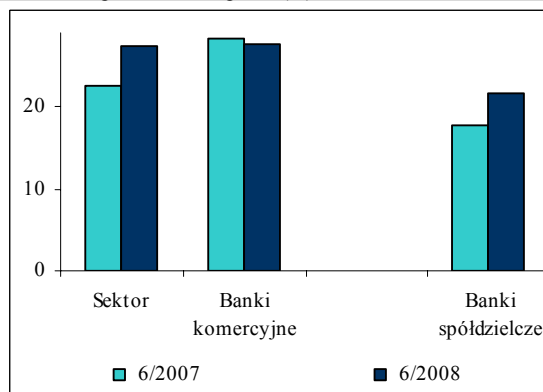
- wynik finansowy netto banków komercyjnych wzrósł o 16,6% dzięki wzrostowi wyniku działalności bankowej (o 17,0%) połączonego z relatywnie umiarkowanym wzrostem kosztów działania (o 15,3%). Wzrost wyniku byłby wyższy, gdyby nie niska dynamika wzrostu wyniku z tytułu prowizji (wzrost jedynie o 5,4%) oraz blisko dwukrotny wzrost ujemnego salda rezerw/odpisów;
- wynik finansowy netto oddziałów instytucji kredytowych był dodatni w przeciwieństwie do straty odnotowanej w I półroczu 2007 r. Jednak z drugiej strony grupa ta charakteryzuje się najwyższym wzrostem ujemnego salda rezerw/odpisów, co pośrednio świadczy o agresywnej penetracji rynku przez niektóre z oddziałów;
- wynik finansowy netto banków spółdzielczych wzrósł aż o 42,0%, co w znacznym stopniu zostało spowodowane wzrostem stóp procentowych NBP, w rezultacie czego nastąpiło zwiększenie przychodów odsetkowych (znaczną część portfela kredytowego tej grupy banków stanowią kredyty preferencyjne dla rolnictwa, ściśle związane z poziomem stóp procentowych NBP). W konsekwencji wynik odsetkowy wzrósł aż o 30,3%. Dodatkowo banki tej grupy utrzymały niski poziom ujemnego salda rezerw (wzrost o 10,0%).

## Informacja o sytuacji banków w I półroczu 2008 roku

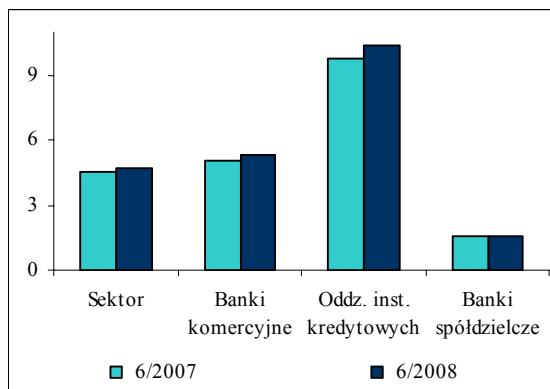
Wykres 3.10  
C/I<sup>16</sup> – wskaźnik kosztów operacyjnych (%)



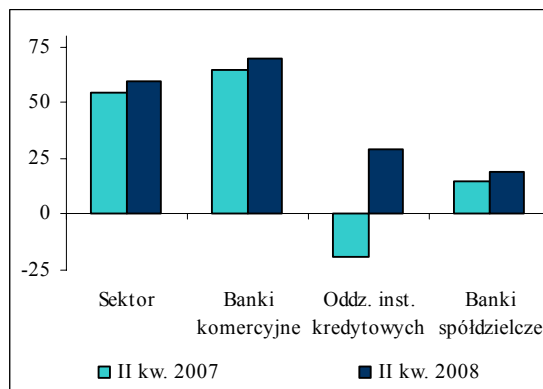
Wykres 3.11  
ROE<sup>17</sup> – stopa zwrotu z kapitału (%)



Wykres 3.12  
Aktywa / 1 pracownik (mln zł)



Wykres 3.13  
Wynik finansowy brutto / 1 pracownik (tys. zł)



Efektywność działania banków uległa poprawie:

- marża odsetkowa (NIM) zwiększyła się z 3,2% w I półroczu 2007 r. do 3,4% w I półroczu br. dzięki wzrostowi stóp procentowych i zwiększeniu rozpiętości pomiędzy oprocentowaniem kredytów i depozytów. Podobnie jak w poprzednich okresach najwyższy poziom marży realizowały banki spółdzielcze, co było konsekwencją wzrostu poziomu stóp procentowych NBP oraz niższą presją konkurencji. Z kolei najniższą marżę realizowały oddziały instytucji kredytowych, co można wiązać z agresywną polityką zmierzającą do zdobycia znaczącego udziału w rynku;
- wskaźnik kosztów operacyjnych (C/I) zmniejszył się z 54,1% w I półroczu 2007 r. do 52,0% w I półroczu br. Podobnie, jak w okresach ubiegłych najwyższą efektywność w tym obszarze wykazywały banki komercyjne;
- wskaźnik stopy zwrotu z kapitału (ROE) nieznacznie się obniżył z 27,5% w I półroczu 2007 r. do 27,3% w I półroczu br., jednak można to tłumaczyć większymi odpisami z zysków na kapitały niż w roku ubiegłym.

Poprawę efektywności działania można również zaobserwować na podstawie miar efektywności pracy przeciętnego pracownika zatrudnionego w sektorze bankowym (poziom aktywów przypadających na 1 zatrudnionego wzrósł z 4,5 mln zł na koniec czerwca 2007 r. do 5,1 mln zł na koniec czerwca br., a poziom zysku brutto wypracowywanego przez 1 zatrudnionego wzrósł z 54,3 tys. zł do 59,8 tys. zł). Wzrost wydajności nastąpił pomimo wspomnianego już wzrostu wynagrodzeń.

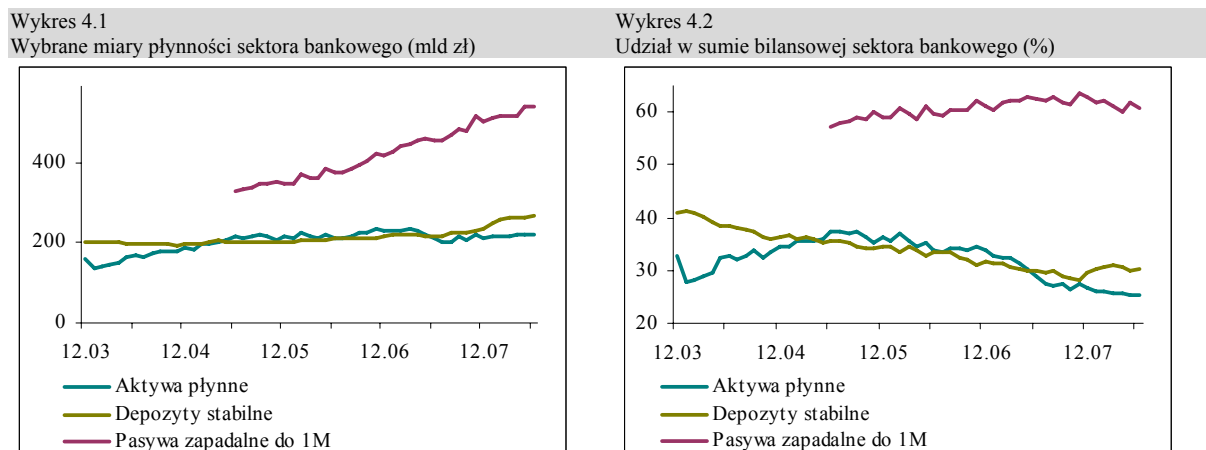
<sup>16</sup> Relacja kosztów operacyjnych (działania oraz amortyzacji) do wyniku działalności bankowej skorygowanego o wynik pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych.

<sup>17</sup> Relacja wyniku finansowego netto do średnich funduszy podstawowych.

#### 4. Główne obszary ryzyka i adekwatność kapitałowa

##### Płynność

Płynność sektora bankowego pozostaje na zadowalającym poziomie.



Jednak mając na uwadze utrzymywanie się trudnej sytuacji na globalnych rynkach finansowych należy wskazać na zjawiska niekorzystne z punktu widzenia płynności:

- zwiększenie niedopasowania aktywów i pasywów o terminach płatności do 1 miesiąca i powyżej 1 roku. Ujemna luka<sup>18</sup> do 1 miesiąca zwiększyła się z 257,3 mld zł na koniec 2007 r. do 276,3 mld zł na koniec czerwca br., a dodatnia luka powyżej 1 roku z 278,2 mld zł do 307,4 mld zł<sup>19</sup>. Wzrost niedopasowania był konsekwencją utrzymania wysokiego wzrostu akcji kredytowej, która była rozwijana głównie w oparciu o krótkoterminowe zobowiązania oraz likwidację części płynnych aktywów;
- zmniejszenie należności od sektora finansowego o terminach zapadalności do 1 miesiąca (o 8,0%<sup>20</sup>), przy jednoczesnym wzroście analogicznych zobowiązań (o 23,1%);
- wspomniane już kontynuowanie redukcji portfela papierów wartościowych przez niektóre banki i przeznaczanie ich na finansowanie rozwoju akcji kredytowej, co osłabia ich pozycję w zakresie płynności.

W konsekwencji pomimo wzrostu aktywów płynnych (o 4,9%) ich udział w sumie bilansowej uległ zmniejszeniu (z 26,4% do 25,2%). Zmniejszył się również stopień pokrycia aktywami płynnymi zobowiązań wymagalnych do 1 miesiąca (z 42,1% do 41,4%).

Mając na uwadze zaburzenia, jakie nadal utrzymują się na rynkach finansowych, pożądane jest utrzymywanie przez banki aktywów płynnych na wyższym poziomie.

Z drugiej strony dzięki uatrakcyjnieniu oferty depozytowej oraz dekonstrukcji na rynku kapitałowym bankom udało się zwiększyć poziom depozytów stabilnych i ich udział w sumie bilansowej (z 29,3% do 30,3%). Jednak pomimo podjętych działań depozyty o okresach wymagalności powyżej 1 roku nadal mają marginalne znaczenie wśród źródeł finansowania działalności banków (stanowią niespełna 1% sumy bilansowej). Ponadto należy mieć na uwadze, że:

- szybki przyrost zobowiązań wobec sektora finansowego to w dużym stopniu konsekwencja rozwoju małych i średnich banków i oddziałów instytucji kredytowych, które nie mając odpowiednio rozwiniętej bazy depozytowej w znacznym stopniu korzystają ze środków instytucji macierzystej;
- większość podmiotów kontrolowanych przez zagraniczne instytucje finansowe posiada wsparcie płynności ze strony spółki-matki<sup>21</sup>.

To powoduje zmniejszenie ryzyka płynności, aczkolwiek z drugiej strony trzeba liczyć się z tym, że zwiększa to zależność od sytuacji na globalnych rynkach finansowych.

<sup>18</sup> Luka stanowi różnicę pomiędzy aktywami i pasywami o danym okresie zapadalności/wymagalności.

<sup>19</sup> Analiza bazująca na miarach tworzonych na podstawie kontraktowych terminów płatności nie uwzględnia szeregu czynników, m.in. osadu depozytów, płynności instrumentów dostępnych do sprzedaży, dostępu do zewnętrznych źródeł finansowania (np. linii kredytowych, wsparcia instytucji macierzystej czy też możliwości refinansowania w banku centralnym). Jednak pomimo wielu wad pokazuje zjawiska, na które należy zwrócić uwagę.

<sup>20</sup> W pewnym stopniu zostało to zrównoważone przez wzrost środków w kasie i NBP.

<sup>21</sup> Szerzej na ten temat zob. „Raport o sytuacji banków w 2007 r.” UKNF, 2008.

## Informacja o sytuacji banków w I półroczu 2008 roku

W styczniu br. weszła w życie uchwała KNB nr 9/2007 w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności, przy czym do 29 czerwca 2008 r. banki i oddziały instytucji kredytowych nie były zobowiązane do przestrzegania limitów, o których mowa w uchwale.

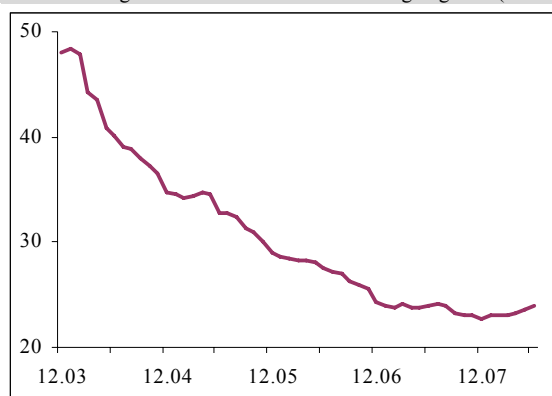
Na podstawie dotychczas przesłanych sprawozdań można stwierdzić, że większość banków (w tym wszystkie systemowo istotne) i oddziałów instytucji kredytowych przestrzega ustalonych norm.

Reasumując, pomimo braku zasadniczego zagrożenia płynności, banki powinny wzmocnić zarządzanie ryzykiem płynności oraz starania o pozyskanie długoterminowych źródeł finansowania, jak też dostosować poziom aktywów płynnych do skali prowadzonej działalności (przy uwzględnieniu sytuacji na globalnych rynkach finansowych).

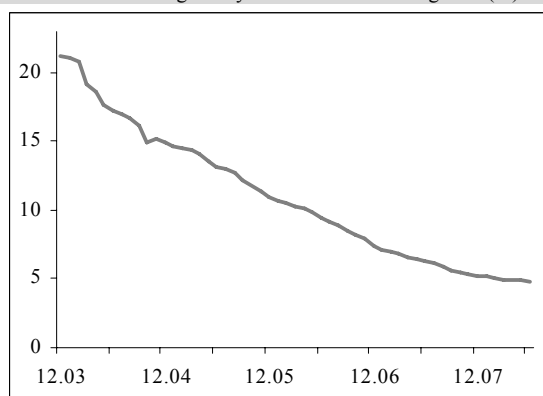
### Ryzyko kredytowe<sup>22</sup>

Głównym źródłem ryzyka kredytowego pozostają należności od sektora niefinansowego, które stanowią 98,1% ogółu należności zagrożonych<sup>23</sup>, podczas gdy należności zagrożone od sektora finansowego zaledwie 1,5%, a od sektora budżetowego 0,4%. W związku z tym ograniczono się jedynie do prezentacji jakości należności od sektora niefinansowego.

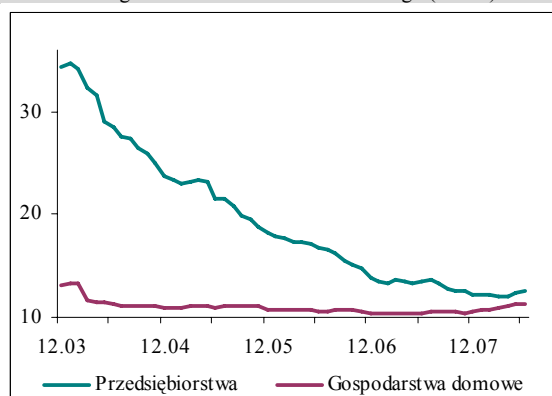
Wykres 4.3  
Należności zagrożone od sektora niefinansowego ogółem (mld zł)



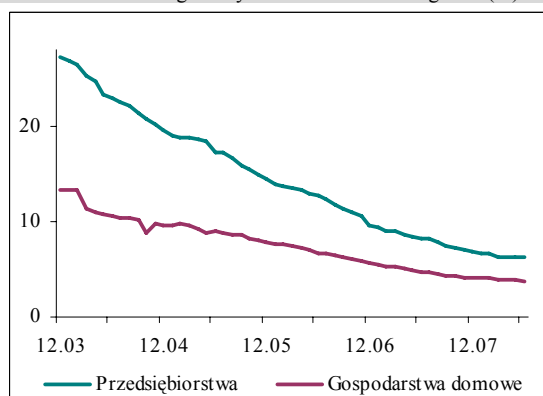
Wykres 4.4  
Udział należności zagrożonych w należnościach ogółem (%)



Wykres 4.5  
Należności zagrożone od sektora niefinansowego (mld zł)



Wykres 4.6  
Udział należności zagrożonych w należnościach ogółem (%)



W I półroczu 2008 r. doszło do niekorzystnych zmian w jakości portfela kredytowego.

<sup>22</sup> Szersze rozważania na ten temat zob. „Raport o sytuacji banków w 2007 r.” UKNF, 2008.

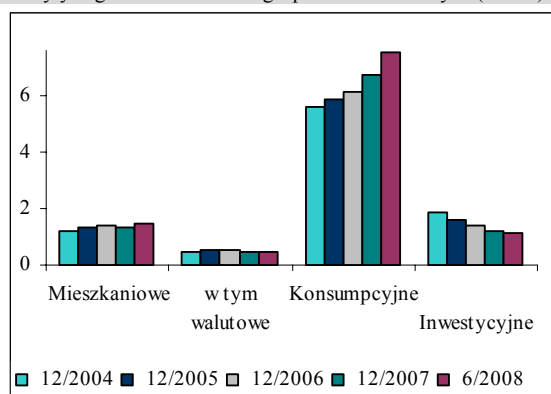
<sup>23</sup> Definicja należności zagrożonych zawarta jest w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2003 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością bankową. Abstrahując od wyjątków (zob. szczegółowe zapisy rozporządzenia) należności zagrożone obejmują ekspozycje kredytowe, w przypadku których opóźnienie w spłacie przekracza 3 miesiące (dla kredytów detalicznych 6 miesięcy) lub/i sytuacja dłużnika wskazuje, że może wystąpić zagrożenie terminowej spłaty. Banki stosujące MSSF ustalają należności zagrożone utratą wartości zgodnie z zapisami MSR 39 przy uwzględnieniu dobrych praktyk zawartych w Rekomendacji R dotyczącej zasad identyfikacji należności, które utraciły wartość i wyznaczania na nie odpisów aktualizujących. Następnie dla celów sprawozdawczych dokonują przełożenia uzyskanych wyników na kategorie najbardziej zbliżone do zdefiniowanych w rozporządzeniu MF.

## Informacja o sytuacji banków w I półroczu 2008 roku

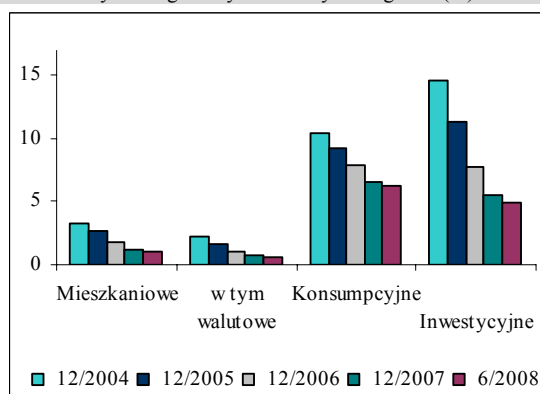
Wprawdzie udział należności zagrożonych w należnościach ogółem zmniejszył się do rekordowo niskich poziomów z 5,2% na koniec 2007 r. do 4,8% na koniec czerwca br. (gospodarstw domowych z 4,1% do 3,8%, przedsiębiorstw z 6,9% do 6,2%) jednak spadek udziału wynikał tylko i wyłącznie z szybkiego wzrostu należności ogółem.

Pomimo wysokiego tempa wzrostu gospodarczego i wzrostu płac, poziom należności zagrożonych od sektora niefinansowego zwiększył się z 22,7 mld zł na koniec 2007 r. do 23,9 mld zł na koniec czerwca br. (o 5,1%). Co więcej, jest to pierwszy istotny wzrost od początku 2004 r. Wzrost należności zagrożonych<sup>24</sup> dotyczył zarówno należności od gospodarstw domowych (wzrost z 10,5 mld zł do 11,3 mld zł), jak i od sektora przedsiębiorstw (wzrost z 12,2 mld zł do 12,6 mld zł). Zwiększył się również poziom należności „pod obserwacją” z 13,3 mld zł do 15,5 mld zł (gospodarstw domowych z 4,1 mld zł do 4,6 mld zł, przedsiębiorstw z 9,1 mld zł do 10,9 mld zł). Konsekwencją wzrostu należności zagrożonych i „pod obserwacją” było wspomniane już dwukrotne zwiększenie rezerw/odpisów wpływających negatywnie na wyniki banków.

Wykres 4.7  
Kredyty zagrożone od sektora gospodarstw domowych (mld zł)



Wykres 4.8  
Udział kredytów zagrożonych w kredytach ogółem (%)



W przypadku gospodarstw domowych wzrost należności zagrożonych dotyczył głównie kredytów konsumpcyjnych (z 6,7 mld zł do 7,5 mld zł). Zwraca przy tym uwagę dynamiczny wzrost kredytów zagrożonych z tytułu kart kredytowych (o 19,4% z 0,6 mld zł do 0,7 mld zł). Co więcej, dynamika wzrostu kredytów zagrożonych była wyższa niż dynamika wzrostu kredytów ogółem z tego tytułu. Świadczy to o tym, że polityka kredytowa niektórych banków narusza zasady ostrożnego zarządzania i konieczna jest szybka zmiana w tym obszarze. Jakość kredytów mieszkaniowych pogorszyła się w ograniczonym zakresie (z 1,4 mld zł do 1,5 mld zł) i dotyczyła jedynie kredytów złotych, co można wiązać ze wzrostem stóp procentowych. Jakość kredytów mieszkaniowych w walutach obcych uległa poprawie. Jednak należy mieć na uwadze, że poprawie sprzyjało umocnienie złotego. Otwarte pozostaje pytanie o jakość tych kredytów w sytuacji zmiany trendu na rynku walutowym.

Niekorzystne zmiany zdają się potwierdzać przypuszczenia o nadmiernym rozluźnieniu polityki kredytowej przez niektóre banki i rodzą obawy o jakość portfela kredytowego i wyniki finansowe banków w sytuacji, gdyby doszło do pogorszenia sytuacji makroekonomicznej lub/i znacznego wzrostu stóp procentowych oraz niekorzystnych zmian kursów walutowych.

Na koniec czerwca br. banki posiadały rezerwy w wymaganej wysokości - wartość rezerw celowych/odpisów z tytułu utraty wartości na należności zagrożone od sektora niefinansowego wynosiła 16,0 mld zł (wartość ustanowionych zabezpieczeń prawnych pomniejszających podstawę tworzenia rezerw wynosiła 5,1 mld zł). Ponadto banki miały utworzone rezerwy/odpisy na należności normalne i pod obserwacją od sektora niefinansowego w wysokości 2,9 mld zł.

Reasumując można stwierdzić, że pomimo zmniejszenia udziału należności zagrożonych w należnościach ogółem, jakość portfela kredytowego banków uległa pogorszeniu. Mając na uwadze utrzymującą się korzystną sytuację makroekonomiczną i związany z tym wzrost płac, można przypuszczać, że pogorszenie jakości portfela wynika z nadmiernie ekspansywnej polityki kredytowej niektórych banków, która doprowadziła do objęcia

<sup>24</sup> Zgodnie z definicją zawartą w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2003 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością bankową „należności pod obserwacją” obejmują ekspozycje kredytowe, w przypadku których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 1 miesiąc i nie przekracza 3 miesięcy.

## Informacja o sytuacji banków w I półroczu 2008 roku

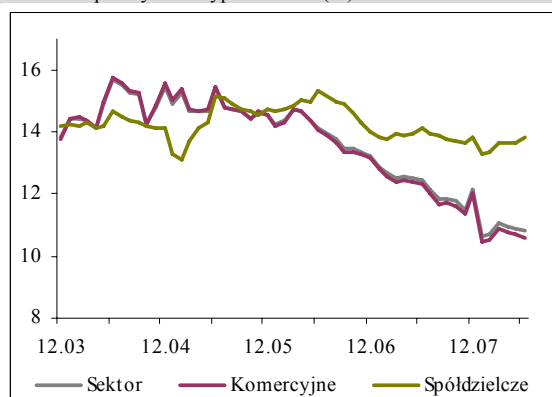
kredytowaniem podmiotów o niewystarczającej zdolności kredytowej (w stosunku do zaciąganych przez nie kredytów). W związku z tym konieczne jest, aby banki dokonały rewizji procedur kredytowych oraz strategii działania, w celu eliminacji słabych obszarów.

### Adekwatność kapitałowa

Pomimo wysokiego wzrostu kapitałów w I półroczu br., fundusze własne sektora bankowego wzrosły jedynie o 4,7% (z 61,8 mld zł do 64,7 mld zł), przy czym w bankach komercyjnych wzrosły o 4,0%, a w bankach spółdzielczych o 14,1%<sup>25</sup>. Wszystkie banki spełniały wymóg posiadania minimalnych funduszy własnych - 5 mln euro dla banków komercyjnych, 1 mln euro dla banków spółdzielczych oraz 20 mln euro dla banków zrzeszających banki spółdzielcze.

Szybki rozwój sektora bankowego spowodował zwiększenie całkowitego wymogu kapitałowego o 17,3% (z 40,7 mld zł do 47,8 mld zł). Tak duży wzrost spowodowany został koniecznością uwzględnienia w rachunku adekwatności kapitałowej od początku 2008 r. wymogu z tytułu ryzyka operacyjnego (ryzyko operacyjne jest to możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmując również ryzyko prawne). Na koniec czerwca br. wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka operacyjnego wynosił 5,3 mld zł (w bankach komercyjnych wyniósł on 4,9 mld zł, a w bankach spółdzielczych 0,4 mld zł) i stanowił 11,1% całkowitego wymogu kapitałowego. Drugim czynnikiem istotnie wpływającym na zwiększenie całkowitego wymogu było utrzymanie szybkiego tempa wzrostu kredytów, co spowodowało zwiększenie (o 7,0%) wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego (z 38,6 mld zł do 41,2 mld zł). Wymóg ten stanowił 86,4% całkowitego wymogu. Znaczenie pozostałych rodzajów ryzyka było marginalne (łącznie wymogi z tytułu pozostałych ryzyk wynosiły 1,2 mld zł i stanowiły 2,5% całkowitego wymogu).

Wykres 4.9  
CAR – Współczynnik wypłacalności (%)



Wzrost całkowitego wymogu kapitałowego nie został zrównoważony odpowiednim wzrostem funduszy własnych. W konsekwencji nastąpiło obniżenie średniego współczynnika wypłacalności<sup>26</sup> sektora bankowego z 12,1% do 10,8%. Obniżenie współczynnika należy łączyć z koniecznością uwzględnienia w rachunku adekwatności kapitałowej wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego, jak też dalszym wzrostem wymogu z tytułu ryzyka kredytowego.

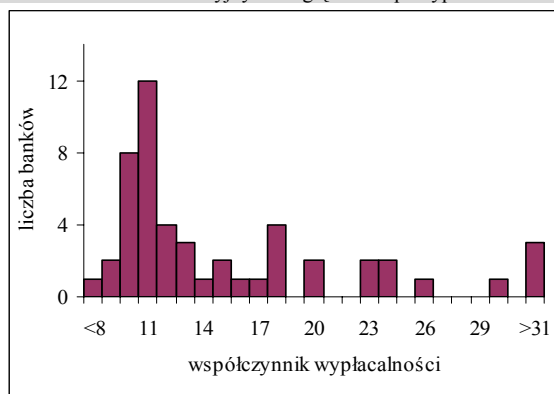
<sup>25</sup> Należy jednak zaznaczyć, że rachunek adekwatności kapitałowej został zniekształcony przez jednorazowe zdarzenie związane z transakcją przejęcia Banku BPH przez GE Money Bank, w rezultacie czego nastąpiło zwiększenie pozycji pomniejszających fundusze podstawowe i uzupełniające.

<sup>26</sup> Współczynnik wypłacalności banku oblicza się w procentach jako pomnożony przez 100 ułamek, którego licznikiem jest wartość funduszy własnych powiększona o kapitał krótkoterminowy, a mianownikiem pomnożony przez 12,5 całkowity wymóg kapitałowy – zob. Uchwała nr 1/2007 KNB z 13 marca 2007 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka (...).

## Informacja o sytuacji banków w I półroczu 2008 roku

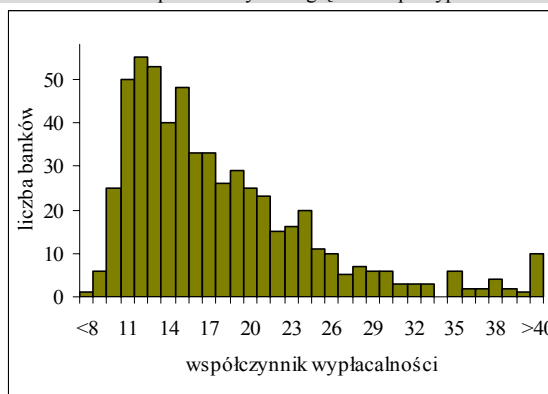
Wykres 4.10

Rozkład banków komercyjnych względem wsp. wyp.



Wykres 4.11

Rozkład banków spółdzielczych względem wsp. wyp.



Spadek współczynnika wypłacalności dotyczył głównie banków komercyjnych, gdzie zmniejszył się on z 12,0% do 10,6%. W sektorze banków spółdzielczych przeciętny współczynnik wypłacalności banków spółdzielczych pozostał bez zmian i wyniósł 13,8%, co można wytłumaczyć wysokim wzrostem funduszy własnych i umiarkowanym wzrostem akcji kredytowej oraz przypisaniu istotnej części portfela kredytowego banków spółdzielczych niższej wagi ryzyka w związku z wprowadzeniem NUK.

Tylko 2 banki (1 komercyjny i 1 spółdzielczy) nie posiadały współczynnika wypłacalności w określonej ustawowo wysokości<sup>27</sup>, przy czym w obu przypadkach była to sytuacja przejściowa.

Reasumując, adekwatność kapitałowa sektora bankowego była zadowalająca. Posiadane przez banki fundusze pokrywały w wystarczającym stopniu ryzyko związane z ich działalnością oraz umożliwiały ich dalszy rozwój (nadwyżka funduszy własnych nad całkowitym wymogiem kapitałowym wynosiła 16,9 mld zł). Jednak obserwowany bardzo szybki rozwój sektora bankowego i wynikający z tego spadek współczynnika wypłacalności wskazują na potrzebę wykorzystania przez banki okresu dobrej koniunktury na dalsze zwiększenie kapitałów.

<sup>27</sup> Banki rozpoczynające działalność operacyjną mają obowiązek utrzymania współczynnika na poziomie co najmniej 15% przez pierwsze 12 miesięcy działalności, a przez następne 12 miesięcy na poziomie co najmniej 12%. W przypadku pozostałych banków współczynnik musi być na poziomie co najmniej 8%.



# ANEKS STATYSTYCZNY

## Wykaz tabel

Tabela 1.1	– Liczba banków, zatrudnienie, wielkość sieci, udział w rynku
Tabela 1.2	– Koncentracja sektora
Tabela 1.3	– Struktura własnościowa
Tabela 1.4	– Inwestorzy zagraniczni wg kraju pochodzenia
Tabela 2.1	– Bilans
Tabela 2.2	– Należności i zobowiązania sektora finansowego
Tabela 2.3	– Kredyty i depozyty sektora niefinansowego
Tabela 2.4	– Papiery wartościowe
Tabela 2.5	– Kapitały (fundusze) i zobowiązania podporządkowane
Tabela 3	– Rachunek zysków i strat oraz efektywność działania
Tabela 4	– Należności zagrożone
Tabela 5	– Adekwatność kapitałowa

**Tabela 1.1 – Liczba banków, zatrudnienie, wielkość sieci, udział w rynku**

	Sektor bankowy ogółem			Banki komercyjne			Oddziały instytucji kredytowych			Banki spółdzielcze		
	06/2007	12/2007	06/2008	06/2007	12/2007	06/2008	06/2007	12/2007	06/2008	06/2007	12/2007	06/2008
<b>Liczba banków</b>	649	645	644	51	50	50	14	14	15	584	581	579
<b>Zatrudnienie</b>	161 260	167 162	173 646	129 097	133 720	138 682	2 717	3 337	4 156	29 446	30 105	30 808
<b>Sieć placówek</b>	12 998	13 468	13 923	8 864	9 274	9 613	240	184	213	3 894	4 010	4 097
- oddziały	5 246	5 605	5 813	3 811	4 134	4 319	14	14	15	1 421	1 457	1 479
- pozostałe	7 752	7 863	8 110	5 053	5 140	5 294	226	170	198	2 473	2 553	2 618
<b>Udział w rynku:</b>												
- aktywach	100,0	100,0	100,0	90,1	89,6	88,6	3,7	4,3	5,4	6,2	6,2	6,0
- kredytach dla sektora niefinansowego	100,0	100,0	100,0	90,1	89,9	89,2	2,9	3,6	4,5	7,0	6,5	6,3
- depozytach sektora niefinansowego	100,0	100,0	100,0	89,8	89,4	89,3	1,7	1,9	2,2	8,5	8,8	8,5
- funduszach własnych	100,0	100,0	100,0	92,4	92,8	92,4	x	x	x	7,6	7,2	7,6
- wyniku finansowym netto	100,0	100,0	100,0	96,2	95,5	93,0	-1,0	-0,6	1,3	4,8	5,0	5,7

**Tabela 1.2 – Koncentracja sektora**

	5 największych banków			10 największych banków			15 największych banków		
	06/2007	12/2007	06/2008	06/2007	12/2007	06/2008	06/2007	12/2007	06/2008
<b>Zatrudnienie</b>	41,3	43,0	41,7	57,1	57,0	55,6	66,3	65,3	63,8
<b>Sieć placówek</b>	40,5	41,4	40,5	51,7	51,2	50,3	56,4	55,9	55,1
- oddziały	38,7	47,3	46,6	57,2	62,0	61,2	63,1	64,2	63,4
- pozostałe	41,7	37,1	36,1	47,8	43,4	42,3	51,7	49,8	49,0
<b>Udział w rynku:</b>									
- aktywach	44,8	46,6	45,5	65,0	64,5	62,9	75,3	73,9	73,6
- kredytach dla sektora niefinansowego	42,7	44,6	43,9	60,6	60,8	59,7	74,5	73,3	73,1
- depozytach sektora niefinansowego	53,6	56,9	56,2	71,4	72,7	71,5	79,8	79,6	78,7
- funduszach własnych	42,6	47,9	45,3	62,4	65,1	62,8	74,6	75,5	72,9
- wyniku finansowym netto	54,7	49,6	61,5	77,4	65,6	74,6	86,5	85,2	81,8

**Tabela 1.3 – Struktura własnościowa**

	Inwestorzy krajowi			z tego Skarb Państwa			Inwestorzy zagraniczni		
	06/2007	12/2007	06/2008	06/2007	12/2007	06/2008	06/2007	12/2007	06/2008
<b>Liczba banków</b>	<b>595</b>	<b>591</b>	<b>589</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>54</b>	<b>54</b>	<b>55</b>
<b>Udział w rynku:</b>									
- w aktywach	29,8	29,1	28,6	19,1	18,3	18,0	70,2	70,9	71,4
- w kredytach dla sektora niefinansowego	30,0	29,9	29,5	19,5	19,5	19,1	70,0	70,1	70,5
- w depozytach sektora niefinansowego	33,2	32,5	32,1	22,1	20,8	20,2	66,8	67,5	67,9
- w funduszach własnych	29,4	29,9	31,4	17,7	18,9	19,7	70,6	70,1	68,6
- w wyniku finansowym netto	29,1	31,6	32,8	21,3	23,2	23,2	70,9	68,4	67,2

**Tabela 1.4 – Inwestorzy zagraniczni wg kraju pochodzenia**

	Liczba kontrolowanych banków i oddziałów instytucji kredytowych			Udział w aktywach (%)		
	06/2007	12/2007	06/2008	06/2007	12/2007	06/2008
Włochy	4	4	4	18,3	17,4	15,5
Holandia	5	5	5	11,2	10,9	11,1
Niemcy	9	9	9	9,1	9,3	9,7
USA	5	5	5	7,4	7,3	7,3
Belgia	4	4	4	5,6	5,6	5,9
Irlandia	1	2	2	4,5	5,0	5,1
Francja	9	9	10	3,8	3,9	4,2
Portugalia	2	2	2	3,7	3,9	3,8
Austria	1	1	1	0,7	1,3	2,3
Szwecja	3	3	3	1,9	2,2	2,2
Grecja	1	1	1	1,3	1,5	1,7
Hiszpania	2	2	2	0,9	1,0	1,0
Norwegia	2	1	1	0,7	0,7	0,6
Dania	3	2	2	0,5	0,5	0,5
Wielka Brytania	1	1	1	0,2	0,2	0,3
Japonia	2	2	2	0,2	0,2	0,2
Luksemburg	x	1	1	x	0,0	0,0
<b>Razem</b>	<b>54</b>	<b>54</b>	<b>55</b>	<b>70,2</b>	<b>70,9</b>	<b>71,4</b>
- w tym z krajów UE	46	45	47	61,9	62,6	63,2

Tabela 2.1 – Bilans (mln zł)

	Sektor bankowy ogółem			Banki komercyjne			Oddziały instytucji kredytowych			Banki spółdzielcze		
	06/2007	12/2007	06/2008	06/2007	12/2007	06/2008	06/2007	12/2007	06/2008	06/2007	12/2007	06/2008
<b>Suma bilansowa</b>	<b>728 177,4</b>	<b>795 362,1</b>	<b>881 493,1</b>	<b>656 334,9</b>	<b>712 576,2</b>	<b>780 631,0</b>	<b>26 559,3</b>	<b>33 861,4</b>	<b>47 757,4</b>	<b>45 283,2</b>	<b>48 924,5</b>	<b>53 104,6</b>
<b>Aktywa</b>												
Kasa i operacje z bankiem centralnym	23 961,1	28 214,6	33 655,6	22 445,0	26 630,2	30 172,9	521,1	361,0	2 216,1	995,1	1 223,4	1 266,6
Należności od sektora finansowego	127 428,6	125 209,6	120 357,7	104 766,6	102 207,0	95 521,9	10 811,9	9 233,1	10 226,3	11 850,1	13 769,4	14 609,5
Należności od sektora niefinansowego, w tym:	368 279,8	421 850,9	484 969,5	331 560,3	378 882,7	432 343,4	10 888,6	15 505,1	22 098,5	25 830,9	27 463,0	30 527,7
Należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych	21 117,9	21 421,9	19 409,6	19 654,2	19 701,4	17 796,0	6,6	5,3	4,2	1 457,1	1 715,1	1 609,3
Należności z tytułu pap. wart. z przyrzeczeniem odkupu	2 526,6	5 987,1	7 722,2	2 299,4	5 987,1	7 334,2	227,1	0,0	388,1	0,0	0,0	0,0
Papiery wartościowe, w tym:	137 841,6	135 641,4	145 651,6	132 675,6	128 720,0	139 704,2	2 275,6	4 319,4	3 481,6	2 890,4	2 602,0	2 465,7
Aktywa trwałe	20 363,6	21 951,3	24 174,2	18 398,5	19 752,0	21 898,3	242,3	330,5	344,1	1 722,8	1 868,8	1 931,8
Inne aktywa	26 658,3	35 085,4	45 552,6	24 535,4	30 695,7	35 860,2	1 586,0	4 106,9	8 998,5	536,9	282,7	693,9
<b>Pasywa</b>												
Operacje z bankiem centralnym	1 758,8	3 041,1	1 363,1	1 758,7	2 929,1	1 363,0	0,0	112,0	0,0	0,1	0,1	0,1
Zobowiązania wobec sektora finansowego	144 306,7	158 386,8	190 946,0	127 692,3	139 162,1	166 241,1	15 932,2	18 316,3	23 846,5	682,2	908,5	858,4
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	389 897,1	428 250,1	454 690,7	350 432,0	383 272,1	406 408,2	6 653,3	8 023,5	10 212,1	32 811,8	36 954,5	38 070,4
Zobowiązania wobec sektora budżetowego	44 566,4	44 705,6	53 324,7	39 057,5	39 857,0	46 485,0	17,4	27,2	244,3	5 491,5	4 821,4	6 595,4
Zobowiązania z tytułu pap. wart. z przyrzeczeniem odkupu	19 910,2	13 261,1	14 179,5	18 690,0	11 877,0	12 183,7	1 220,2	1 384,1	1 995,8	0,0	0,0	0,0
Zobowiązania z tytułu emisji własnych pap. wart.	10 000,7	12 393,0	13 496,8	10 000,7	12 393,0	13 266,5	0,0	0,0	230,3	0,0	0,0	0,0
Inne pasywa	45 715,5	53 497,1	68 919,3	41 211,3	46 240,7	55 530,0	3 022,0	6 294,4	11 585,3	1 482,2	961,9	1 804,0
Rezerwy celowe na zobowiązania pozabilansowe	415,5	418,4	411,3	413,2	410,0	396,4	0,3	5,5	13,1	2,0	2,8	1,8
Rezerwa na ryzyko ogólne	610,5	651,2	434,7	499,8	540,2	318,5	0,0	0,0	0,0	110,7	111,0	116,2
Kapitały (fundusze) i zobowiązania podporządkowane	63 845,7	68 438,9	75 082,3	59 673,8	64 169,4	70 359,3	-175,0	-208,6	-435,9	4 346,9	4 478,1	5 158,9
Wynik (zysk/strata) w trakcie zatwierdzania	-17,4	10,0	7,5	11,2	25,5	39,0	-40,7	-15,6	-42,4	12,0	0,0	10,9
Wynik (zysk/strata) roku bieżącego	7 167,8	12 308,8	8 637,3	6 894,3	11 700,1	8 040,4	-70,3	-77,5	108,5	343,9	686,1	488,4

Uwaga: Wynik roku bieżącego wykazany w 2007 r. nie uwzględnia wyniku z działalności niekontynuowanej Banku BPH, który na skutek przejęcia większości banku przez Bank Pekao został wykazany w kapitałach Banku Pekao

Tabela 2.2 – Należności i zobowiązania sektora finansowego – wartość nominalna (mln zł)

	Sektor bankowy ogółem			Banki komercyjne			Oddziały instytucji kredytowych			Banki spółdzielcze		
	06/2007	12/2007	06/2008	06/2007	12/2007	06/2008	06/2007	12/2007	06/2008	06/2007	12/2007	06/2008
<b>Należności od sektora finansowego</b>	<b>128 045,4</b>	<b>125 711,2</b>	<b>120 833,0</b>	<b>105 376,1</b>	<b>102 701,8</b>	<b>95 986,4</b>	<b>10 813,3</b>	<b>9 234,7</b>	<b>10 232,1</b>	<b>11 856,0</b>	<b>13 774,7</b>	<b>14 614,6</b>
Rezydent	65 703,2	67 569,0	67 840,0	49 004,3	48 878,1	45 757,7	4 842,9	4 916,3	7 467,7	11 856,0	13 774,7	14 614,6
Nierezydent	62 342,2	58 142,2	52 993,0	56 371,8	53 823,7	50 228,7	5 970,3	4 318,5	2 764,3	0,0	0,0	0,0
<b>Zobowiązania wobec sektora finansowego</b>	<b>144 804,1</b>	<b>158 744,7</b>	<b>191 287,2</b>	<b>128 189,6</b>	<b>139 519,8</b>	<b>166 582,1</b>	<b>15 932,2</b>	<b>18 316,4</b>	<b>23 846,6</b>	<b>682,3</b>	<b>908,6</b>	<b>858,5</b>
Rezydent	78 416,6	75 991,5	87 947,6	68 758,9	65 633,2	76 775,4	8 975,5	9 449,7	10 313,7	682,3	908,6	858,5
Nierezydent	66 387,5	82 753,2	103 339,6	59 430,7	73 886,6	89 806,7	6 956,8	8 866,6	13 532,9	0,0	0,0	0,0

Tabela 2.3 – Kredyty i depozyty sektora niefinansowego – wartość nominalna (mln zł)

	Sektor bankowy ogółem			Banki komercyjne			Oddziały instytucji kredytowych			Banki spółdzielcze		
	06/2007	12/2007	06/2008	06/2007	12/2007	06/2008	06/2007	12/2007	06/2008	06/2007	12/2007	06/2008
<b>Kredyty ogółem</b>	<b>375 237,4</b>	<b>427 552,9</b>	<b>490 098,9</b>	<b>338 070,9</b>	<b>384 169,9</b>	<b>436 937,1</b>	<b>10 982,4</b>	<b>15 531,7</b>	<b>22 254,2</b>	<b>26 184,2</b>	<b>27 851,4</b>	<b>30 907,6</b>
- złote	277 553,1	319 264,4	362 721,9	243 214,4	279 951,3	316 771,7	8 166,2	11 471,4	15 053,4	26 172,4	27 841,9	30 896,8
- dewizy	97 684,3	108 288,5	127 377,0	94 856,4	104 218,6	120 165,4	2 816,1	4 060,3	7 200,8	11,8	9,5	10,8
<b>Kredyty dla gospodarstw domowych</b>	<b>217 063,2</b>	<b>254 210,0</b>	<b>292 970,3</b>	<b>191 496,8</b>	<b>223 686,8</b>	<b>255 123,3</b>	<b>4 606,1</b>	<b>8 365,5</b>	<b>13 554,0</b>	<b>20 960,3</b>	<b>22 157,7</b>	<b>24 293,1</b>
- konsumpcyjne	88 811,6	102 489,7	118 592,7	79 644,7	91 758,9	105 230,6	2 869,6	4 452,8	6 347,3	6 297,4	6 278,0	7 014,8
<i>w rachunku bieżącym</i>	16 831,7	17 721,6	19 730,5	14 821,1	15 752,1	17 377,2	20,8	0,3	21,8	1 989,8	1 969,3	2 331,5
<i>związane z kartami kredytowymi</i>	6 823,1	8 917,6	10 499,8	6 604,0	8 643,8	10 170,3	215,7	269,2	322,1	3,4	4,5	7,5
<i>pozostałe</i>	65 156,9	75 850,5	88 362,4	58 219,5	67 363,0	77 683,1	2 633,2	4 183,3	6 003,4	4 304,2	4 304,2	4 675,8
- mieszkaniowe	96 749,1	117 727,8	138 177,1	93 343,8	112 020,0	129 229,4	1 365,5	3 191,2	6 068,3	2 039,8	2 516,6	2 879,5
<i>złotowe</i>	39 880,0	52 595,8	57 645,4	37 131,2	48 673,7	53 239,6	709,4	1 405,7	1 526,7	2 039,4	2 516,5	2 879,1
<i>walutowe</i>	56 869,1	65 132,0	80 531,7	56 212,6	63 346,3	75 989,8	656,1	1 785,5	4 541,5	0,4	0,1	0,4
- pozostałe nieruchomości	3 923,9	4 960,3	4 427,0	2 655,4	3 472,7	2 655,7	60,1	150,1	271,9	1 208,4	1 337,6	1 499,4
- inwestycyjne	19 955,8	21 331,4	23 104,1	12 096,2	12 707,8	13 967,4	107,9	134,4	152,2	7 751,7	8 489,1	8 984,5
- pozostałe	7 622,8	7 700,8	8 669,4	3 756,8	3 727,4	4 040,2	203,0	437,0	714,3	3 663,0	3 536,4	3 914,9
<b>Kredyty dla przedsiębiorstw</b>	<b>157 099,0</b>	<b>171 715,7</b>	<b>195 294,5</b>	<b>145 626,5</b>	<b>159 024,1</b>	<b>180 173,9</b>	<b>6 360,4</b>	<b>7 163,8</b>	<b>8 687,2</b>	<b>5 112,2</b>	<b>5 527,8</b>	<b>6 433,5</b>
- działalność bieżąca	85 747,3	90 583,1	103 422,4	77 827,0	82 522,4	93 500,0	5 095,0	5 263,2	6 602,6	2 825,3	2 797,5	3 319,8
- inwestycyjne	44 979,6	46 808,8	53 666,8	42 233,7	43 230,6	49 965,3	1 010,8	1 573,1	1 593,4	1 735,1	2 005,1	2 108,1
- nieruchomości	26 372,0	34 323,8	38 205,3	25 565,8	33 271,1	36 708,6	254,5	327,5	491,2	551,7	725,2	1 005,6
<b>Kredyty dla instytucji niekomercyjnych</b>	<b>1 075,2</b>	<b>1 627,3</b>	<b>1 834,0</b>	<b>947,6</b>	<b>1 458,9</b>	<b>1 640,0</b>	<b>15,9</b>	<b>2,5</b>	<b>13,0</b>	<b>111,7</b>	<b>165,9</b>	<b>181,0</b>
Kredyty dla rolnictwa	18 178,9	18 214,9	19 258,6	6 188,0	6 172,6	6 058,1	0,0	0,0	0,0	11 990,9	12 042,3	13 200,6
- preferencyjne	14 894,4	14 915,1	15 178,6	5 760,7	5 755,4	5 663,3	0,0	0,0	0,0	9 133,7	9 159,7	9 515,4
<b>Depozyty ogółem</b>	<b>381 574,0</b>	<b>419 308,0</b>	<b>443 457,9</b>	<b>342 448,8</b>	<b>374 720,1</b>	<b>395 817,1</b>	<b>6 541,6</b>	<b>7 870,1</b>	<b>9 903,6</b>	<b>32 583,5</b>	<b>36 717,8</b>	<b>37 737,3</b>
- złote	323 454,5	362 223,0	392 243,2	286 155,0	319 423,1	346 473,9	5 028,2	6 445,1	8 334,4	32 271,3	36 354,9	37 434,9
- dewizy	58 119,5	57 085,0	51 214,7	56 293,8	55 297,0	49 343,2	1 513,5	1 425,1	1 569,1	312,2	362,9	302,3
<b>Depozyty przedsiębiorstw</b>	<b>130 395,6</b>	<b>144 808,9</b>	<b>138 480,3</b>	<b>122 213,1</b>	<b>135 756,7</b>	<b>129 597,2</b>	<b>5 496,2</b>	<b>5 597,2</b>	<b>5 813,3</b>	<b>2 686,3</b>	<b>3 455,1</b>	<b>3 069,8</b>
<b>Depozyty gospodarstw domowych</b>	<b>239 117,0</b>	<b>262 399,5</b>	<b>291 327,3</b>	<b>209 321,8</b>	<b>228 064,7</b>	<b>253 957,1</b>	<b>1 033,4</b>	<b>2 213,1</b>	<b>4 002,6</b>	<b>28 761,8</b>	<b>32 121,7</b>	<b>33 367,6</b>
<b>Depozyty instytucji niekomercyjnych</b>	<b>12 061,3</b>	<b>12 099,6</b>	<b>13 650,3</b>	<b>10 913,9</b>	<b>10 898,7</b>	<b>12 262,7</b>	<b>12,0</b>	<b>59,8</b>	<b>87,7</b>	<b>1 135,4</b>	<b>1 141,0</b>	<b>1 299,8</b>

Uwaga:

W przypadku gospodarstw domowych: kredyty konsumpcyjne obejmują kredyty w rachunku bieżącym, związane z kartami kredytowymi oraz pozostałe kredyty i pożyczki, kredyty inwestycyjne stanowią sumę kredytów na inwestycje oraz na zakup papierów wartościowych, a pozostałe zawierają kredyty dyskontowe, eksportowe oraz operacyjne.

W przypadku przedsiębiorstw: kredyty na działalność bieżącą obejmują kredyty w rachunku bieżącym, dyskontowe, eksportowe, operacyjne oraz pozostałe kredyty i pożyczki, kredyty inwestycyjne stanowią sumę kredytów na inwestycje oraz na zakup papierów wartościowych.

Tabela 2.4 – Papiery wartościowe (mln zł)

	Sektor bankowy ogółem			Banki komercyjne			Oddziały instytucji kredytowych			Banki spółdzielcze		
	06/2007	12/2007	06/2008	06/2007	12/2007	06/2008	06/2007	12/2007	06/2008	06/2007	12/2007	06/2008
<b>Ogółem</b>	<b>137 841,6</b>	<b>135 641,4</b>	<b>145 651,6</b>	<b>132 675,6</b>	<b>128 720,0</b>	<b>139 704,2</b>	<b>2 275,6</b>	<b>4 319,4</b>	<b>3 481,6</b>	<b>2 890,4</b>	<b>2 602,0</b>	<b>2 465,8</b>
Rezydent	129 169,0	129 519,5	139 826,2	124 048,6	122 769,0	133 912,5	2 230,0	4 148,5	3 447,9	2 890,4	2 602,0	2 465,8
Nierezydent	8 672,6	6 121,9	5 825,4	8 627,0	5 951,0	5 791,7	45,6	170,9	33,7	0,0	0,0	0,0
Kapitałowe	1 591,0	1 443,7	1 075,6	1 577,0	1 421,4	1 055,4	0,1	0,0	0,0	13,9	22,3	20,2
Dłużne	136 090,2	134 020,0	144 453,6	131 005,7	127 188,2	138 568,3	2 275,7	4 319,4	3 481,6	2 808,8	2 512,4	2 403,7
- bony pieniężne	20 195,3	7 756,0	6 064,4	18 785,4	6 984,8	4 862,6	0,1	0,0	158,9	1 409,8	771,2	1 042,9
- obligacje NBP	7 861,3	8 036,6	7 891,7	7 792,2	7 966,0	7 822,3	42,4	29,9	42,5	26,7	40,7	26,9
- bony skarbowe	7 684,0	11 436,0	15 942,6	6 731,5	9 997,5	15 184,3	91,4	209,3	128,0	861,1	1 229,2	630,3
- obligacje skarbowe	88 620,3	92 894,6	100 513,9	86 294,9	88 676,1	96 920,7	1 910,4	3 817,0	3 893,5	415,0	401,5	-300,3
- pozostałe	11 729,3	13 896,9	14 041,0	11 401,7	13 563,8	13 778,4	231,4	263,2	-741,3	96,2	69,9	1 003,9
Pozostałe	160,4	177,7	122,4	92,9	110,4	80,5	0,0	0,0	0,0	67,7	67,3	41,9

Tabela 2.5 – Kapitały (fundusze) i zobowiązania podporządkowane (mln zł)

	Sektor bankowy ogółem			Banki komercyjne			Oddziały instytucji kredytowych			Banki spółdzielcze		
	06/2007	12/2007	06/2008	06/2007	12/2007	06/2008	06/2007	12/2007	06/2008	06/2007	12/2007	06/2008
<b>Ogółem</b>	<b>64 020,7</b>	<b>68 647,5</b>	<b>75 518,2</b>	<b>59 673,8</b>	<b>64 169,4</b>	<b>70 359,3</b>	<b>x</b>	<b>x</b>	<b>x</b>	<b>4 346,9</b>	<b>4 478,1</b>	<b>5 158,9</b>
Fundusze podstawowe	13 778,6	14 366,6	14 653,1	13 199,7	13 742,8	14 030,8	x	x	x	578,9	623,8	622,3
Akcje własne	-2,4	-2,2	-2,2	-2,4	-2,2	-2,2	x	x	x	0,0	0,0	0,0
Fundusz zapasowy	24 655,0	31 178,5	35 893,1	21 332,1	27 831,7	31 964,4	x	x	x	3 322,9	3 346,8	3 928,7
Inne fundusze rezerwowe	13 191,3	9 460,4	10 527,2	13 150,1	9 419,3	10 479,4	x	x	x	41,1	41,1	47,9
Fundusz ogólnego ryzyka	8 545,1	7 499,6	8 482,7	8 316,7	7 269,5	8 217,9	x	x	x	228,4	230,1	264,9
Wynik z lat ubiegłych	-17,5	-13,1	237,9	-26,1	-19,1	234,2	x	x	x	8,6	6,0	3,7
Fundusz z aktualizacji wyceny	553,4	67,3	-1 009,4	445,2	-37,9	-1 111,3	x	x	x	108,1	105,1	101,9
Inne fundusze uzupełniające (KNB/KNF/Prawo bankowe)	558,4	531,1	522,7	558,4	531,1	522,7	x	x	x	0,0	0,0	0,0
Rezerwa na ryzyko i wydatki niezwiązane z podstawową działaln.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	x	x	x	0,0	0,0	0,0
Zob. podporządkowane przy uwzględnieniu okresu wymagalności	2 343,2	5 152,3	5 858,0	2 277,3	4 991,1	5 663,5	x	x	x	65,9	161,2	194,5
Pozostałe zobowiązania podporządkowane	431,8	434,6	349,6	403,0	407,8	318,9	x	x	x	28,8	26,9	30,6
Odsetki od zobowiązań podporządkowanych	19,8	35,1	41,0	19,7	35,0	40,8	x	x	x	0,1	0,1	0,2

**Tabela 3 – Rachunek zysków i strat (mln zł) oraz efektywność działania**

	Sektor bankowy ogółem			Banki komercyjne			Oddziały instytucji kredytowych			Banki spółdzielcze		
	06/2007	12/2007	06/2008	06/2007	12/2007	06/2008	06/2007	12/2007	06/2008	06/2007	12/2007	06/2008
<b>Wynik z tytułu odsetek</b>	<b>11 407,5</b>	<b>24 313,0</b>	<b>14 293,5</b>	<b>10 207,7</b>	<b>21 680,2</b>	<b>12 570,3</b>	<b>196,2</b>	<b>462,2</b>	<b>416,0</b>	<b>1 003,6</b>	<b>2 170,6</b>	<b>1 307,3</b>
- przychody	19 872,6	43 170,3	27 352,5	17 876,2	38 730,2	24 310,0	614,0	1 449,9	1 159,4	1 382,4	2 990,2	1 883,1
- koszty	8 465,1	18 857,3	13 059,0	7 668,5	17 050,0	11 739,7	417,8	987,7	743,4	378,8	819,6	575,8
<b>Wynik z tytułu prowizji</b>	<b>5 301,1</b>	<b>11 008,9</b>	<b>5 619,6</b>	<b>4 846,4</b>	<b>10 003,6</b>	<b>5 109,0</b>	<b>60,7</b>	<b>200,8</b>	<b>84,3</b>	<b>394,0</b>	<b>804,5</b>	<b>426,3</b>
- przychody	6 597,2	13 903,9	7 331,3	6 032,8	12 671,6	6 501,9	133,9	350,7	363,7	430,6	881,6	465,8
- koszty	1 296,1	2 895,0	1 711,7	1 186,4	2 668,0	1 392,8	73,2	149,9	279,4	36,5	77,1	39,5
Przychody z udziałów lub akcji, pozostałych pap. wartościowych	901,7	966,7	1 128,8	901,6	961,0	1 122,9	0,0	0,0	0,0	0,1	5,7	5,9
Wynik operacji finansowych	832,6	1 438,6	547,4	828,7	1 537,1	576,3	-12,3	-109,7	-23,4	16,2	11,2	-5,5
Wynik z pozycji wymiany	1 894,3	3 667,1	2 580,7	1 786,8	3 319,4	2 341,3	99,7	331,9	231,9	7,9	15,8	7,5
<b>Wynik działalności bankowej</b>	<b>20 337,3</b>	<b>41 394,4</b>	<b>24 170,1</b>	<b>18 571,2</b>	<b>37 501,3</b>	<b>21 719,8</b>	<b>344,3</b>	<b>885,2</b>	<b>708,8</b>	<b>1 421,8</b>	<b>3 007,9</b>	<b>1 741,5</b>
Pozostałe przychody operacyjne	759,6	1 867,8	931,2	698,4	1 715,3	857,2	15,7	38,4	16,2	45,5	114,1	57,8
Pozostałe koszty operacyjne	380,4	771,3	426,3	339,7	667,6	364,1	6,3	21,3	16,0	34,3	82,4	46,2
Wynik z tytułu korekt wartości godziwej w rach. zabezpieczeń	-4,7	-4,3	2,3	-1,3	-2,4	0,8	-3,4	-2,0	1,6	0,0	0,0	0,0
<b>Koszty działania banku</b>	<b>10 102,0</b>	<b>21 747,1</b>	<b>11 708,5</b>	<b>8 872,9</b>	<b>19 089,9</b>	<b>10 232,7</b>	<b>332,5</b>	<b>714,1</b>	<b>446,3</b>	<b>896,6</b>	<b>1 943,0</b>	<b>1 029,6</b>
- wynagrodzenia	4 646,0	10 042,3	5 387,0	3 979,9	8 628,5	4 605,7	132,6	256,6	162,2	533,6	1 157,2	619,1
- ubezpieczenia i inne świadczenia	1 069,8	2 208,1	1 183,4	924,4	1 904,7	1 022,7	25,5	49,9	31,9	119,9	253,6	128,8
- inne	4 386,2	9 496,6	5 138,2	3 968,7	8 556,7	4 604,2	174,5	407,6	252,2	243,1	532,2	281,8
<b>Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niem. i praw.</b>	<b>1 107,0</b>	<b>2 296,2</b>	<b>1 123,8</b>	<b>1 012,0</b>	<b>2 075,5</b>	<b>1 004,6</b>	<b>18,2</b>	<b>60,2</b>	<b>33,9</b>	<b>76,7</b>	<b>160,5</b>	<b>85,2</b>
<b>Różnica wartości rezerw i aktualizacji</b>	<b>763,8</b>	<b>1 716,2</b>	<b>1 468,4</b>	<b>676,9</b>	<b>1 456,0</b>	<b>1 310,3</b>	<b>51,6</b>	<b>184,3</b>	<b>119,2</b>	<b>35,4</b>	<b>75,9</b>	<b>38,9</b>
- odpisy na rezerwy i aktualizację wartości	5 408,9	11 542,6	7 001,5	5 196,8	10 997,3	6 697,2	56,6	193,0	123,0	155,6	352,3	181,3
w tym na należności zagrożone	2 812,7	5 789,0	3 540,6	2 678,1	5 434,1	3 363,9	21,0	105,2	55,2	113,5	249,7	121,4
- rozwiązanie rezerw i aktualizacja wartości	4 645,1	9 826,3	5 533,1	4 519,9	9 541,3	5 387,0	5,0	8,7	3,8	120,2	276,4	142,4
w tym należności zagrożone	2 329,7	4 522,3	2 496,2	2 234,8	4 313,2	2 388,0	2,7	4,0	1,6	92,2	205,2	106,6
<b>Wynik z działalności operacyjnej</b>	<b>8 739,1</b>	<b>16 727,0</b>	<b>10 376,6</b>	<b>8 366,8</b>	<b>15 925,2</b>	<b>9 666,1</b>	<b>-52,1</b>	<b>-58,3</b>	<b>111,2</b>	<b>424,3</b>	<b>860,2</b>	<b>599,3</b>
Wynik na operacjach nadzwyczajnych	0,1	0,1	11,4	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	11,4	0,0	0,0	0,0
Ujemna wartość firmy jednorazowo ujęta w wyniku finansowym	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Udział w zyskach (stratach) jednostek podporządkowanych	14,4	0,3	-6,3	14,4	0,3	-6,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Zysk (strata) z aktywów przeznaczonych do zbycia	-1,0	-1,1	0,0	-1,0	-1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>Wynik finansowy brutto</b>	<b>8 752,6</b>	<b>16 726,4</b>	<b>10 381,8</b>	<b>8 380,3</b>	<b>15 924,6</b>	<b>9 659,8</b>	<b>-52,1</b>	<b>-58,3</b>	<b>122,6</b>	<b>424,4</b>	<b>860,2</b>	<b>599,3</b>
Podatek dochodowy	1 584,0	3 054,2	1 744,9	1 485,3	2 861,3	1 619,9	18,3	19,2	14,1	80,4	173,8	110,9
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)	0,7	-2,2	-0,5	0,7	-2,5	-0,5	0,0	0,0	0,0	0,1	0,3	0,0
<b>Wynik (zysk/strata) po opodatkowaniu netto</b>	<b>7 167,8</b>	<b>13 674,4</b>	<b>8 637,3</b>	<b>6 894,3</b>	<b>13 065,7</b>	<b>8 040,4</b>	<b>-70,3</b>	<b>-77,5</b>	<b>108,5</b>	<b>343,9</b>	<b>686,1</b>	<b>488,5</b>
<b>Efektywność działania</b>												
Marża odsetkowa (w %)	3,2	3,3	3,4	3,2	3,3	3,4	1,7	1,8	2,2	4,5	4,8	5,1
Wskaźnik kosztów operacyjnych (w %)	54,1	56,3	52,0	52,2	54,6	50,6	98,9	84,4	67,7	67,9	69,2	63,5
ROA (w %)	2,0	1,7	2,1	2,2	1,8	2,2	-0,6	-0,2	0,6	1,6	1,5	1,9
ROE (w %)	27,5	22,5	27,3	28,2	22,9	27,7	x	x	x	17,8	17,2	21,8
Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto (w zł)	4 801,8	5 006,3	5 170,5	5 138,1	5 377,2	5 535,1	8 131,3	6 408,5	6 506,2	3 020,1	3 203,3	3 349,0
Aktywa / 1 pracownik (w tys. zł)	4 515,5	4 758,0	5 076,4	5 013,9	5 328,9	5 628,9	13 108,6	10 147,3	11 491,2	1 537,8	1 625,1	1 723,7
Wynik finansowy brutto / 1 pracownik (w tys. zł)	54,3	100,1	59,8	64,9	119,1	69,7	-19,2	-17,5	29,5	20,4	28,6	13,8

Tabela 4 – Należności zagrożone (mln zł)

	Sektor bankowy ogółem			Banki komercyjne			Oddziały instytucji kredytowych			Banki spółdzielcze		
	06/2007	12/2007	06/2008	06/2007	12/2007	06/2008	06/2007	12/2007	06/2008	06/2007	12/2007	06/2008
<b>Należności zagrożone</b>	<b>24 557,9</b>	<b>23 207,4</b>	<b>24 341,6</b>	<b>23 457,1</b>	<b>22 106,7</b>	<b>23 156,6</b>	<b>219,1</b>	<b>242,1</b>	<b>315,7</b>	<b>881,7</b>	<b>858,6</b>	<b>869,3</b>
Sektor finansowy	524,2	393,8	365,5	518,0	388,5	358,9	0,0	0,0	0,0	6,2	5,2	6,7
Sektor niefinansowy	23 942,6	22 716,5	23 874,3	22 851,4	21 624,2	22 698,5	219,1	242,1	315,7	872,1	850,2	860,1
- przedsiębiorstwa	13 407,6	12 160,7	12 557,6	12 991,2	11 741,9	12 135,9	124,6	113,0	90,0	291,7	305,8	331,7
- gospodarstwa domowe	10 446,8	10 499,8	11 250,0	9 778,2	9 831,3	10 501,8	94,1	128,7	225,3	574,5	539,8	523,0
- instytucje niekomercyjne	88,3	56,1	66,7	82,0	51,1	60,9	0,4	0,4	0,4	5,8	4,6	5,4
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	91,1	97,1	101,8	87,6	93,9	99,2	0,0	0,0	0,0	3,5	3,2	2,6
<b>Udział należności zagrożonych w należnościach ogółem</b>	<b>4,7</b>	<b>4,0</b>	<b>3,8</b>	<b>5,0</b>	<b>4,3</b>	<b>4,2</b>	<b>1,0</b>	<b>1,0</b>	<b>1,0</b>	<b>2,2</b>	<b>2,0</b>	<b>1,9</b>
Sektor finansowy	0,4	0,3	0,3	0,5	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
Sektor niefinansowy	6,3	5,2	4,8	6,6	5,5	5,1	2,0	1,6	1,4	3,3	3,0	2,8
- przedsiębiorstwa	8,3	6,9	6,2	8,6	7,1	6,5	2,0	1,6	1,0	5,7	5,5	5,1
- gospodarstwa domowe	4,8	4,1	3,8	5,1	4,4	4,1	2,0	1,5	1,7	2,7	2,4	2,2
- instytucje niekomercyjne	8,2	3,4	3,6	8,6	3,5	3,7	2,7	16,8	3,0	5,2	2,8	3,0
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,0	0,0	0,0	0,3	0,2	0,2
<b>Kredyty zagrożone dla gospodarstw domowych</b>	<b>10 287,8</b>	<b>10 379,4</b>	<b>11 133,2</b>	<b>9 628,7</b>	<b>9 719,4</b>	<b>10 392,0</b>	<b>88,3</b>	<b>123,3</b>	<b>221,0</b>	<b>570,9</b>	<b>536,8</b>	<b>520,2</b>
- konsumpcyjne	6 409,9	6 730,3	7 512,6	6 091,6	6 396,4	7 074,4	82,3	117,6	214,7	236,0	216,4	223,6
w rachunku bieżącym	1 379,1	1 319,7	1 339,5	1 318,8	1 278,8	1 300,2	20,1	0,0	0,0	40,2	41,0	39,4
związane z kartami kredytowymi	468,7	555,3	663,1	445,5	529,3	635,2	23,1	26,0	27,8	0,1	0,1	0,1
pozostałe	4 562,1	4 855,3	5 509,9	4 327,2	4 588,3	5 139,0	39,2	91,6	186,9	195,7	175,3	184,1
- mieszkaniowe	1 360,7	1 361,6	1 472,0	1 327,3	1 327,5	1 438,4	1,8	3,8	3,4	31,6	30,4	30,2
złotowe	850,1	889,1	1 007,8	817,8	856,0	976,1	0,9	2,7	1,5	31,3	30,4	30,2
walutowe	510,6	472,6	464,2	509,5	471,5	462,3	0,9	1,1	1,9	0,2	0,0	0,0
- pozostałe nieruchomości	132,1	137,1	131,0	116,1	120,3	109,3	0,0	0,0	0,0	16,0	16,9	21,7
- inwestycyjne	1 278,3	1 184,5	1 148,8	1 122,3	1 034,8	1 015,2	1,5	1,9	2,9	154,6	147,8	130,8
- pozostałe	1 106,8	965,9	868,8	971,4	840,5	754,8	2,7	0,0	0,0	132,8	125,4	114,0
<b>Udział kredytów zagrożonych w kredytach ogółem</b>												
Ogółem	4,7	4,1	3,8	5,0	4,3	4,0	1,9	1,5	1,6	2,7	2,4	2,1
- konsumpcyjne	7,2	6,6	6,3	7,6	7,0	6,7	2,9	2,6	3,4	3,7	3,4	3,2
w rachunku bieżącym	8,2	7,4	6,8	8,9	8,1	7,5	96,6	0,0	0,0	2,0	2,1	1,7
związane z kartami kredytowymi	6,9	6,2	6,3	6,7	6,1	6,2	10,7	9,6	8,6	2,7	1,7	1,4
pozostałe	7,0	6,4	6,2	7,4	6,8	6,6	1,5	2,2	3,1	4,5	4,1	3,9
- mieszkaniowe	1,4	1,2	1,1	1,4	1,2	1,1	0,1	0,1	0,1	1,5	1,2	1,0
złotowe	2,1	1,7	1,7	2,2	1,8	1,8	0,1	0,2	0,1	1,5	1,2	1,0
walutowe	0,9	0,7	0,6	0,9	0,7	0,6	0,1	0,1	0,0	58,4	0,0	0,0
- pozostałe nieruchomości	3,4	2,8	3,0	4,4	3,5	4,1	0,0	0,0	0,0	1,3	1,3	1,4
- inwestycyjne	6,4	5,6	5,0	9,3	8,1	7,3	1,3	1,4	1,9	2,0	1,7	1,5
- pozostałe	14,5	12,5	10,0	25,9	22,5	18,7	1,3	0,0	0,0	3,6	3,5	2,9
<b>Wartość zabezpieczeń i rezerw/odpisów na nal. zagroż. od sek. nief.</b>												
- wartość zabezpieczeń	5 301,6	4 823,4	5 085,7	4 861,6	4 470,0	4 767,7	90,4	41,3	2,4	349,5	312,2	315,6
- podstawa tworzenia rezerw/odpisów	18 121,9	17 455,4	18 344,5	17 481,5	16 725,9	17 494,0	128,7	200,9	313,3	511,7	528,6	537,3
- rezerwy/odpisy wymagane	15 911,4	15 272,6	15 545,8	15 359,5	14 666,3	14 827,8	113,5	164,2	275,1	438,4	442,2	442,9
- rezerwy/odpisy utworzone	16 366,4	15 610,8	16 011,5	15 793,1	14 971,5	15 250,7	121,7	185,6	310,1	451,5	453,7	450,7



**Tabela 5 – Adekwatność kapitałowa (mln zł)**

	Sektor bankowy ogółem			Banki komercyjne			Oddziały instytucji kredytowych			Banki spółdzielcze		
	06/2007	12/2007	06/2008	06/2007	12/2007	06/2008	06/2007	12/2007	06/2008	06/2007	12/2007	06/2008
<b>Fundusze własne banków ogółem dla wsp. wyp.</b>	<b>55 702,1</b>	<b>61 758,3</b>	<b>64 657,6</b>	<b>51 454,5</b>	<b>57 298,3</b>	<b>59 570,6</b>	x	x	x	<b>4 247,6</b>	<b>4 460,0</b>	<b>5 087,1</b>
- kapitał krótkoterminowy	139,6	272,9	301,8	139,6	272,9	300,6				0,0	0,0	1,2
- fundusze podstawowe	55 914,5	59 987,8	63 521,1	51 787,2	55 746,6	58 703,7	x	x	x	4 127,3	4 241,2	4 817,4
- fundusze uzupełniające	3 454,9	5 751,1	7 004,1	3 281,0	5 484,2	6 702,4	x	x	x	174,0	266,9	301,7
- pomniejszenia sumy funduszy podstawowych i uzupełniających	3 807,0	4 253,6	6 169,3	3 753,2	4 205,4	6 136,1	x	x	x	53,7	48,2	33,2
<b>Rozkład banków według funduszy własnych</b>												
< 3	50	2	0	0	0	0	x	x	x	50	2	0
3 < 10	431	472	440	0	0	0	x	x	x	431	472	440
10 < 20	80	83	102	0	0	0	x	x	x	80	83	102
20 < 50	22	21	33	1	0	0	x	x	x	21	21	33
50 < 100	7	8	9	5	5	5	x	x	x	2	3	4
100 < 200	11	11	6	11	11	6	x	x	x	0	0	0
200 < 500	13	12	16	13	12	16	x	x	x	0	0	0
500 < 1000	7	7	8	7	7	8	x	x	x	0	0	0
1000 < 2000	7	7	6	7	7	6	x	x	x	0	0	0
2000 < 5000	5	6	7	5	6	7	x	x	x	0	0	0
5000 < 10000	2	1	1	2	1	1	x	x	x	0	0	0
> 10000	0	1	1	0	1	1	x	x	x	0	0	0
<b>Całkowity wymóg kapitałowy</b>	<b>35 822,2</b>	<b>40 724,4</b>	<b>47 753,0</b>	<b>33 411,8</b>	<b>38 141,4</b>	<b>44 809,4</b>	<b>x</b>	<b>x</b>	<b>x</b>	<b>2 410,4</b>	<b>2 583,0</b>	<b>2 943,6</b>
Ryzyko kredytowe	33 798,3	38 552,1	41 249,7	31 401,8	35 986,6	38 729,5	x	x	x	2 396,5	2 565,5	2 520,2
Ryzyko operacyjne	x	x	5 279,4	x	x	4 866,6	x	x	x	x	x	412,7
Ryzyko cen kapitałowych pap. wart., instr.dłuż., tow. i walutowe	350,5	468,3	355,4	348,1	466,1	353,3	x	x	x	2,4	2,2	2,1
Ryzyko ogólne stóp procentowych	789,5	894,3	737,2	789,5	894,3	736,4	x	x	x	0,0	0,0	0,8
Przekroczenie limitu koncentracji zaangażowań	517,4	380,6	115,1	506,6	369,4	111,1	x	x	x	10,7	11,2	4,0
Przekroczenie progu koncentracji kapitałowej	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	x	x	x	0,0	0,0	0,2
Pozostałe	366,6	429,2	16,0	365,7	425,1	12,5	x	x	x	0,8	4,0	3,6
<b>Współczynnik wypłacalności</b>	<b>12,4</b>	<b>12,1</b>	<b>10,8</b>	<b>12,3</b>	<b>12,0</b>	<b>10,6</b>	<b>x</b>	<b>x</b>	<b>x</b>	<b>14,1</b>	<b>13,8</b>	<b>13,8</b>
Mediana (Me)	15,6	15,2	15,0	13,1	12,1	11,1	x	x	x	15,8	15,5	15,2
Średnia arytm. (x)	18,1	18,4	17,1	17,2	16,2	14,7	x	x	x	18,2	18,6	17,3
<b>Rozkład banków według współczynnika wypłacalności</b>												
< 8	1	1	2	0	0	1	x	x	x	1	1	1
8 < 10	50	67	41	2	4	10	x	x	x	48	63	31
10 < 12	98	112	121	11	19	16	x	x	x	87	93	105
12 < 15	147	130	147	18	11	6	x	x	x	129	119	141
> 15	339	321	318	20	16	17	x	x	x	319	305	301